

Փ Ա Ր Ո Մ Paros

ISSUE 94 MAY / ԹԻՒ 94 ՄԱՅԻՍ 2025

NEWSLETTER OF THE DIOCESE OF THE ARMENIAN CHURCH OF AUSTRALIA & NEW ZEALAND

Թեմական Լուրեր

Եշ., 1 Մայիս – Որպես ներկայացուցիչ Գերաշնորհ Տեր Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեանի, Արժանապատիւ Տեր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեան, ընկերակցութեամբ Արժանապատիւ Տեր Աշոտ Քահանայ Աբրահամեանի ներկայ գտնուեցաւ Ֆրանսիս Պապի հոգեհանգստեան արարողութեան, Սիտնիի Ս. Մէրիի տաճարին մէջ։ Քահանայ հայրերը իրենց

ցաւակցութիւնը յայտնեցին Սիտնիի Կաթօլիկ Թեմի Առաջնորդ Գերաշնորհ Անթընի Ֆիշըր Արքեպիսկոպոսին։

Ուրբ., 2 Մայիս – Դարձեալ, որպէս ներկայացուցիչ Գերաշնորհ Տեր Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեանի, Արժանապատիւ Տեր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեան ներկայ գտնուեցաւ Ս. Մէրիի տաճարին մէջ Most Reverend Anthony Gerard Percy-ի եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան, ձեռամբ Սիտնիի Կաթօլիկ Թեմի Առաջնորդ Գերաշնորհ Անթընի Ֆիշըր Արքեպիսկոպոսին։ Տեր Հայրը շնորհաւորեց նորած եպիսկոպոսը եւ Վարդան Սրբազան Հօր օրհնութիւնները փոխանցեց Ֆիշըր Արքեպիսկոպոսին։

Կիր., 4 Մայիս – Առաւօտուն մատուցուած հոգեպարար Սուրբ եւ Անմահ Պատարագէն մի քանի ժամ ետք, Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցւոյ Էտկարեան Սրահին մէջ տեղ գրաւած էին ութսունի շուրջ գրասէր հայորդիներ, ուր տեղի ունեցաւ մշակութային ձեռնարկ կազմակերպութեամբ Համագգայինի Գրական-Գեղարուեստական Յանձնախումբին։ Ձեռնարկին իրենց ներկայութիւնը բերին Արժ Տեր Միւռն Քահանայ Աւետիսեան, Հոգեւոր Հովիւ Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ, Թեմական Խորհուրդի փոխատենապետ Պրն Ստեփան Գրգեաշարեան, Համագգայինի Շրջանային եւ Կեդրոնական Վարչութեանց ներկայացուցիչներ, տարբեր կազմակերպութիւններու, միութիւններու ներկայացուցիչ գրասէր անդամներ։ Ձեռնարկը ձօնուած էր Մայրերուն, իրենց օրը պանծացնելու միտումով։

Յանձնախումբի ատենապետուի Տիկին Լիլիկ Կոտոյեան բացատրութիւն տուաւ ձեռնարկին ընթացակարգին մասին, որմէ ետք, ներկաներէն ութ գրասէր անհատներ ընթերցեցին եւ

արտասանեցին ՄՕԲ նուիրուած բանաստեղծութիւններ, ստեղծելով գրական գեղեցիկ մթնոլորտ, որուն կարօտը ունէին բոլորը:

Արժանապատիւ Տէր Միւռն Քահանայ հայրը իր ասմունքով (Մայր իմ անուշ ու անգին) ապա երգով (Գազել) մեծապէս տպաւորեց ներկաները, իսկ Տիկին Նորա Պասթաճեան դաշնամուրի վրայ նուագեց «Մայրիկ» եւ «Մարտիկի Երգը» երգերուն նուագները:

Փարոսի խմբագրութիւնը կը գնահատէ Գրական -Գեղարուեստական Յանձնախումբի այս գեղեցիկ ձեռնարկը եւ կը յուսայ որ ապագային պիտի կազմակերպէ նորանոր նմանատիպ ձեռնարկներ:

Շբ., 10 Մայիս – Իսթրուտի "Memorial Park"-ին մէջ տեղի ունեցաւ Հայոց Յեղասպանութեան 110-ամեակի յիշատակի հաւաք կազմակերպուած Բայտի Քաղաքապետարանին կոմէ: Սոյն քաղաքապետութիւնը, որ երկիցս ճանչցած է Հայոց Յեղասպանութիւնը, աւանդութիւն դարձուցած է այս հաւաքը:

Աւելի քան երկու հարիւր Հայ եւ ոչ Հայ քաղաքացիներ, Հայկական համարեա բոլոր կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ, պետական պաշտօնատարներ ներկայ եղան յուշահանդէսին, հաւաքուելով զօսայգիի Խաչքարին շուրջ: Թեմական Խորհուրդը ներկայացուց փոխատենապետ Պրն Ստեփան Գրգեաշարեան:

Հանդիսավար Պրն Սարգիս Ետէեան, որ երկար տարիներ ծառայած է որպէս Բայտի քաղաքապետարանի անդամ եւ քաղաքապետ, նաեւ մղիչ ուժը հանդիսացած Յեղասպանութեան ճանաչման գործընթացին եւ Խաչքարին

շուրջ աւանդական այս հաւաքներուն, կատարեց բացման խօսքը եւ շեշտեց կարեւորութիւնը այս եւ նման հաւաքներու, որոնց շնորհիւ վառ կը մնայ տխուր յիշատակը ցեղասպանութեանց եւ կը վերանորոգէ Հայուն պահանջատիրական կեցուածքը: Ան պահանջեց Աւստրալական Դաշնակցային Կառավարութենէն պաշտօնապէս ճանչնալ Հայոց Յեղասպանութիւնը:

Խօսք առին Խորհրդարանի անդամներ Ժէրօմ Լաքսալ, Ճորտըն Լէյն, Բայտի քաղաքապետ Թրէնթըն Պրաուն, Հայ Դատի Յանձնախումբի անդամ Լարա Ֆերհատ եւ Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան անդամ՝ Անթընի Կիւլվարդեան:

ՀՄԸՄ-ի Սկաւտներու ներկայութիւնը աւելի փայլք տուաւ հանդիսութեան:

Ծաղկեպսակներու զետեղման արարողութենէն ետք, Արժ Տէր Միւռն Քահանայ Աւետիսեան կատարեց օրհնութեան արարողութիւնը եւ Պահպանիչով փակուեցաւ այս յիշարժան հանդիսութիւնը:

Կիր., 11 Մայիս – Հովանաւորութեամբ թեմիս Առաջնորդ Գերաշնորհ Տէր Վարդան Եպիսկոպոս Նաւասարդեանի եւ կազմակերպութեամբ Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցւոյ Ծխական Խորհուրդին, Միտնիի Չացուտ արուարձանի Քոնքորս շքեղ հանդիսասրահին մէջ տեղի ունեցաւ աննախընթաց համերգ մը նուիրուած Շարլ Ազնաւուրի ծննդեան 100 ամեակին, «Մերսի Շարլ» խորագրով, ի ներկայութեան բազմահարիւր Հայ եւ ոչ Հայ արուեստասէրներու:

Այս առիթով, Հայրենիքին հրաւիրուած էր անուանի երգիչ եւ դերասան Հայկ Պետրոսեան, որդին դերասան Վարդան Պետրոսեանի: Անոր կ'ընկերակցէր իր նուագախումբը յանձինս երաժիշտներ Վահագն Հայրապետեանի՝ Դաշնամուր, Դաւիթ Քօթաբեանի Պաս Կիթառ, Արման Մնացականեանի՝ Հարուածային գործիքներ, Դանիէլ Մելքոնեանի՝ Շեփոր:

Այս մեծածախս ձեռնարկը կարելի պիտի չըլլար կազմակերպել եւ ներկայացնել արուեստասէր հասարակութեան առանց խումբ մը սրտցաւ հայորդիներու, յատկապէս Աւօ եւ Ճէքի Թեւանեանի եւ ընտանիքին: Փարոսի խմբագրութիւնը կը շնորհաւորէ կազմակերպող յանձնախումբը հաւաքաբար եւ անհատապէս, յանձինս Արժանապատիւ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանի, Տիկնայք՝ Երեցկին Յասմիկ Համբարձումեանի, Վերա Քէշիշեանի, Վերա Իվանեանի, Ալիս Պաքլայի, Տիարք՝ Զաւէն Եաղլճեանի, Հերման Մահմուրի եւ Յարութ Օզճեանի:

Երեքշաբթի 13 Մայիսին, դարձեալ հովանաւորութեամբ Առաջնորդ Սրբազանին, Սուրբ Յարութին Եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ երաժշտական երեկոյ նուիրուած Կոմիտասի վախճանման 90-ամեակին: Եկեղեցին լեցուած էր բազմա-հարիւր հայորդիներով, որոնք եկած էին ունկնդրելու Կոմիտասագէտ Հայկ Պետրոսեանը: Ան, շնորհիւ Կոմիտասի շարականներուն եւ ժողովրդային երգերուն, կարողացաւ հանդիսատեսը ներշնչել հոգեւոր եւ ազգագրա-ժողովրդական երաժշտութեամբ:

Գնահատելի ձեռնարկ:

Գշ., 20 Մայիս – Իր հերթական ժողովին Թեմական Խորհուրդը լսեց Վարդան Սրբազան հօր գործունէութեան զեկուցումը, ինչպէս նաեւ երեք եկեղեցական հայրերու՝ Տէր Աւետիսի, Տէր Միւռնի եւ Տէր Խաչերի գործունէութեանց զեկույցները:

Ժողովը վաւերացուց երեք ծուխերուն մէջ անդամական ընդհանուր ժողովներուն նորընտիր ծխական խորհուրդները: Ժողովը տեղեկացաւ Առաջնորդ հօր վիզայի յառաջընթացին մասին, նաեւ խորհրդակցութեան նիւթ դարձուց յետաձգուած Թեմական Պատգամաւորական Ժողովին գումարումը եւ օրակարգը:

Ժողովը լսեց հաշուական տեղեկագիրն ու Թեմական Պատգամաւորական Ժողովին ներկայացուելիք նախահաշիւը:

Ժողովը նաեւ տեղեկացաւ Արարատ Մշակութային Կեդրոնի վերջին երեք ամիսներուն տարած աշխուժ աշխատանքին մասին եւ կատարեց առաջարկներ եւ գնահատումներ:

Դշ., 28 Մայիս – Ամէն ամսուան վերջին Չորեքշաբթի երեկոյեան տեղի կ'ունենայ առցանց լսարանական դասախօսութիւն: Այս ամսուան վերջին Չորեքշաբթին գուգադիպեցաւ Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան 107րդ տարեդարձին՝ Մայիս 28-ին: Այդ առիթով, թեմիս Առաջնորդ Գերշ Տէր Վարդան Եպս Լաւասարդեանի միջոցաւ դասախօս հրաւիրուեցաւ Գերշ Տէր Մուշեղ Եպս Բաբայանը: Նիւթ՝ «Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը եւ Անոր

Մասնակցությունը Հայ Ազատագրական Պայքարին», ձօնուած վերանորոգուած Մայր Տաճարին եւ Առաջին Հանրապետութեան 107րդ Ամեակին: Նիւթ՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը եւ անոր մասնակցությունը Հայ ազատագրական պայքարին, ձօնուած վերանորոգուած Մայր Տաճարին ինչպէս նաեւ Առաջին Հանրապետութեան:

Դասախօսութենէն մի քանի օր առաջ, Երկու Եպիսկոպոս Հայրերը միասնաբար պատրաստած էին տեսերիզ մը, որ ցուցադրուեցաւ 50-ի մօտ ակնդիրներուն: Մայր Տաճար այցելող հաւատացեալներու յարուցած աղմուկը տեսերիզին ձայնային որակը քիչ մը վար բերած էր, հետեւաբար, Վարդան Սրբազան յաւելեալ բացատրություն տուաւ Մայր Տաճարի մասին: Բմացանք թէ ինչ մակարդակի հասած էր մաշումը տաճարին եւ հսկայ վտանգ կը սպառնար անոր փլուզման, եթէ այդ չնկատուէր: Նաեւ

բացատրուեցաւ թէ ինչպիսի բժախնդրութեամբ Վեհափառ Հայրապետը ամբողջ 5 տարի հետեւած էր վերանորոգման աշխատանքներուն եւ, շնորհիւ Հայ մասնագէտներու եւ վարպետներու, կարողացած էր իրագործել նպատակադրուած կառոյցը:

Մինչ Վարդան Սրբազան բացատրություններ կու տար, Մուշեղ Սրբազան կը վերադառնար Սարտարապատէն, ուր ընկերակցած էր Նաթան Արք Յովհաննիսեանի գլխաւորած Սարտարապատի յուշահամալիր այցելող շքախումբին: Մուշեղ Սրբազան հակիրճ պատմականը կատարեց Սարտարապատի, Ղարաբիլիսայի (Վանաձոր) եւ Բաշ Ապարանի (Ապարան) մէջ 107 տարի առաջ մղուած ճակատամարտերուն եւ տարուած յաղթանակներուն: Ապա ան պատասխանեց բազում եւ բազմաբնոյթ հարցերուն, որոնք տրուեցան ակնդիրներուն կողմէ:

Սրբազան հօր բացատրությունները ուսանելի շատ գիտելիքներ կը պարունակէին իրենց մէջ: Հետաքրքրական էր գիտնալ թէ մեր 30 հազար քառակուսի քիլոմէթր երկրին մէջ գոյություն ունէին 20000 յուշարձաններ (եկեղեցի, մատուռ, բերդ, խաչքար եւլն), որոնցմէ միայն 430-ը Էջմիածնի խնամքին յանձնուած են, մնացեալքը՝ պետութեան խնամքին ներքոյ են: Այլ բան որ իմացանք՝ Եունեսքոյի պահպանութեան տակ գտնուող Մայր Տաճարի վերանորոգման համար Եունեսքոն ոչ մէկ գործնական օժանդակություն չէ բերած, ո՛չ մասնագիտական, ո՛չ նիւթական:

Հետեւաբար, յաւելեալ հետաքրքրական մանրամասնություններ իմանալու համար, խորհուրդ կու տանք ակնդրել կցուած Եութիւպեան յդումը: Բարի ակնդրություն կը մաղթենք մեր ընթերցողներուն:

<https://www.youtube.com/watch?v=haUVn5w36vo>

Դասախօսութեան սկիզբը, հանդիսավար Նշան Սրկ Պասմաճեան, յետ Վարդան Սրբազանի բացման աղօթքին, ներկայացուց օրուան դասախօսը եւ կարդաց անոր կենսագրությունը, զոր կը ներկայացնենք ստորեւ:

Աւագանի անունով Նելսոն, Մուշեղ Սրբազան ծնած է 1978-ին Գորիսի շրջանի Տաթեւ գիւղը:

Նախնական ուսումը գիւղի վարժարանին մէջ, ապա 1994-ին՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Գէորգեան հոգեւոր ճեմարան, զոր կ'աւարտէ 2000-ին եւ կը ձեռնադրուի Սարկաւագ:

2000-2001, կը հետեւի Հայաստանի Ամերիկեան համալսարանի «Կառավարման դասընթացներ ճեմարանականներու համար» ծրագրին: 2001 Սեպտեմբեր-Դեկտեմբեր կ'ուսանի Եկեղեցիներու համաշխարհային խորհուրդի «Պոստէ» Էքիւմենիք Համալսարանին մէջ, Ժընև, Զուիցերիա:

2002-ին կը ձեռնադրուի կուսակրօն քահանայ եւ մինչեւ 2004 կ'ուսանի Ռուսաստանի Ուղղափառ Եկեղեցոյ Մոսկուայի հոգեւոր ակադեմիային մէջ, ուր կը պաշտպանէ Աստուածաբանական գիտութիւններու թեկնածուի իր աւարտաճառը՝ «Ս. Գրիգոր Նարեկացու կրօնաբարոյական հայացքները» թեմայով:

2004ին կը վերադառնայ Մայր Աթոռ, եւ Գեորգեան հոգեւոր ճեմարանի մէջ կը դասաւանդէ Հայ Եկեղեցոյ պատմութիւն: 2006-2007 կ'ուսանի Հռոմի Պապական Սալեզեան համալսարանին մէջ:

2007-էն մինչեւ օրս Մայր Աթոռի վարչատնտեսական հարցերը ղեկավարող անձ է եւ 2009-էն ի վեր կը վարէ Մայր Աթոռի Վարչատնտեսական բաժնի տնօրէնի պաշտօնը:

Դասախօսութիւնը իր աւարտին հասաւ Վարդան Սրբազանի շնորհակալական եւ երախտագիտական խօսքերով եւ փակման աղօթքով:

Եշ., 29 Մայիս – Կազմակերպութեամբ Australian Institute for Holocaust and Genocide Studies-ի, նահանգային Խորհրդարանին մէջ Հայոց Ցեղասպանութեան յիշատակին նուիրուած Խաչքարին մօտ տեղի ունեցաւ օրհնութեան արարողութիւն եւ Ծաղկեպսակներու զետեղում:

Օրհնութեան արարողութիւնը կատարեցին Արժանապատիւ Քահանայ Հայրեր՝ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեան, Տէր Միւռոն Քահանայ Աւետիսեան եւ Տէր Աշոտ Քահանայ Աբրահամեան: Ներկայ էին հայկական կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ ինչպէս նաեւ պետական ղեմքեր, յատկապէս Խորհրդարանի անդամներ՝ Թիմ Ճէյմս, Քարիշմա Քալիանտա, Նաթան Հակարթի, Սթիվըն Լօրընս, Բոպին Փրէսթըն, Ճորտըն Լէյն եւ Ճաքի Մընրօ:

Արարողութենէն ետք, Խորհրդարանի հանդիսասրահին մէջ, ցեղասպանագէտ Փրոֆ Պրուս Սքէյթ տպաւորիչ դասախօսութիւն մը տուաւ՝ ‘With Courage and Compassion: Anzac and Armenia’ նիւթին մասին:

Լուրեր Ծուխերէն

Ուէնթուրըրթփիլ - ՄԻՏՆԻ Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցի

Ուրբաթ 2 Մայիս, եւ յաջորդաբար Մայիսի իւրաքանչիւր Ուրբաթ երեկոյ, տեղի ունեցաւ Ս. Աստուածածնի փառաբանանքի արարողութիւն Տէր Միւռնի կողմէ, որուն հետեւեցան Սուրբգրոց սերտողութեան նիստեր:

Կիրակի 4 Մայիսին պատարագեց եւ քարոզեց Արժ Տէր Պարթեւ

Աւագ Քահանայ Գարագաշեան: Թող Աստուծոյ օրհնութիւնը անպակաս մնայ Տէր Պարթեւի վրայէն:

Ուրբաթ 9 Մայիս – Նախքան եկեղեցական արարողութիւն, երիտասարդներու հետ Սուրբգրոց սերտողութեան ընթացքին, Տէր Միւռն բացատրեց թէ ինչ զըրուած է Հին եւ Նոր Կտակարաններու մէջ միասեռականութեան մասին:

Նոյն օրը, Տիկնանց Յանձնախումբը եւ Երեցկիներ ներկայ գտնուեցան ՀՕՄ Արաքս մասնաճիւղի Բանոյեան Կեդրոնին մէջ կազմակերպած Մայրերու Օրուան հաւաքին:

Շաբաթ 10 Մայիսին, ընդառաջելով Բայտի քաղաքապետի հրաւերին, Տէր Միւռն եւ Ծխական Խորհուրդի անդամներ մասնակցեցան Քաղաքապետարանի կազմակերպած Հայոց Ցեղասպանութեան 110րդ ամեակի յուշահանդէսին, որ տեղի ունեցաւ Մետօպանքի Մեմօրիլը Փարքի Խաչքարին շուրջ: Տէր հայրը կատարեց եկեղեցական արարողութիւնը:

Կիրակի 11 Մայիսին, Տեր Միլոնն օրհնեց 18 ուրարներ, որոնք նուիրուած էին Հայկ եւ Նուշիկ Օհանեաններու կողմէ, որմէ ետք պատարագեց եւ քարոզեց Կարմիր Կիրակիի մասին: Յընթացս Պատարագի, Տեր հայրը օրհնեց նաեւ Ծխական Խորհուրդի նոր գրասենեակը եւ անոր կահոյքի նուիրատու Տեր եւ Տիկին Գեորգ եւ Մարինա Զափրագեանները: Յաւարտ Պատարագի, եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ, բոլոր ներկաները ըմբոշխնեցին Տիկնանց Յանձնախումբի հիւրասիրութիւնը Մայրերու Օրուան առթիւ:

Երեքշաբթի 13 Մայիսին, Տեր Միլոնն, Երեցկնոջ եւ Ծխական Խորհուրդի երկու անդամներու ընկերակցութեամբ, ներկայ գտնուեցաւ Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցւոյ կազմակերպած Կոմիտասի նուիրուած ձերնարկին գոր ներկայացուց Հայրենի արուեստագէտ Հայկ Պետրոսեան:

Ուրբաթ, 17 Մայիսին, ընդառաջելով կարգ մը ընտանիքներու խնդրանքին, Փայն Կրով գերեզմանատան հայկական բաժինին մէջ, Տեր Միլոնն աղօթեց այնտեղ հանգչող հանգուցեալներու հոգիներուն խաղաղութեան համար:

Չորեքշաբթի 21 Մայիսին, Տեր Միլոնն, Ծխական Խորհուրդի անդամներ եւ Կալա Երեկոն կազմակերպող յանձնախումբի անդամներ, Սիտնիի օդակայանին մէջ դիմաւորեցին երգիչ Յակոբ Մկրտիչեանն ու երգեհոնահար Արտաշէս Մովսիսեանը:

Ուրբաթ 24 Մայիսին, Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցին կազմակերպեց Տարեկան Բարեսիրական Կալա Երեկոն Կրանտ Փարատիսօ հանդիսասարահին մէջ: Երեկոն խանդավառեց անուանի երգիչ Յակոբ Մկրտիչեանը, գոհ պահելով հանդիսականները:

Երեքշաբթի 27 Մայիսին, ՄԵ Եկեղեցւոյ Ծխական Խորհուրդը կազմակերպեց ճաշկերոյթ երգիչ Յակոբ Մկրտիչեանի, երգեհոնահար Արտաշէս Մովսիսեանի եւ Կալա երեկոն կազմակերպիչ յանձնախումբին ի պատիւ: Ներկաները մեծապէս գնահատեցին Տիկնանց Յանձնախումբի որակաւոր հիւրասիրութիւնը:

Չորեքշաբթի 28 Մայիսին, Տէր Միւռն եւ Ծխական Խորհուրդի երկու անդամներ մասնակցեցան Դրօշակի արարողութեան, կազմակերպուած Բայտի քաղաքապետարանին կողմէ՝ Փաթնի արուարձանին մէջ: Արարողութիւնը նուիրուած էր Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան հաստատման 107-ամեակին:

Հինգշաբթի 29 Մայիս- Տէր Միւռն պատարագեց Համբարձման տօնին առթիւ: Երեկոյեան, ընկերակցութեամբ Ծխական Խորհուրդի երկու անդամներու, ան մասնակցեցաւ նահանգային խորհրդարանին մէջ Հայոց Ցեղասպանութեան նուիրուած հայկական խաչքարին առջեւ հոգեւոր եւ ծաղկեպսակներու զետոյման արարողութեանց, որոնց յաջորդեց դասախօսութիւն Փրէսթըն Սթանլի

սրահին մէջ, Փրոֆէսըր Պրուս Սթէյթի կողմէ: Ձեռնարկը յաջողապէս կազմակերպուած էր Հայ Դատի Յանձնախումբին նախաձեռնութեամբ:

Մարի Զլէր Թորոսեան

ՕՔԼԱՆՏ ՆՈՐ ԶԵԼԱՆՏԱ ՍՈՒՐԲ ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ հայկական եկեղեցին և Նոր Զելանտայի Հայկական Միութեան վարչութեան եւ Աւրստրալիոյ Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութեան գործակցութեամբ, Ապրիլ 9-ին, Օքլանտի մէջ կազմակերպուեցաւ «Ողորմութեան ոսկէշղթայ (Golden Chains of Mercy)» պատմական վաւերագրական ֆիլմի ցուցադրութիւնը: Այս պատմութիւնը, Նոր Զելանտացի և աւստրալացի հերոսներու և սովորական մարդոց մասին է, որոնք կատարած են արտասովոր գործեր, արձագանքած ցեղասպանութեան ենթարկուած Հայ, Յոյն և Ասորի ժողովուրդներու յուսահատ ճիչերուն և աշխարհով մէկ,

օղակ առ օղակ, տարածած «ողորմութեան ոսկեշղթան»: Աւստրալիոյ Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութեան նախագահ եւ գործադիր տնօրէն, Վերապատուելի Դոկտ Գրիգոր Եումուշաճըքեան և Օքլանտի Համալսարանի քաղաքագիտութեան և միջազգային յարաբերութեանց դասախօս Դոկտ Մարիա Արմուտեան ներկայացուցին իրենց բացատրողական խօսքերը:

Ֆիլմի ցուցադրութեան ներկայ էին աւելի քան 80 Հայ եւ ոչ Հայ անձինք: Ձեռնարկը թողուց մեծ տպաւորութիւն բոլոր ներկաներուն վրայ:

22 Ապրիլին, Նոր Զելանտայի Հայկական Միութիւնը նշեց Հայոց Ցեղասպանութեան 110րդ տարելիցը Օքլանտի Հիւսիսային շրջանի Մէտոուտի համայնքային սրահին մէջ: Կատարուեցաւ աղօթք եւ մոմավառութիւն Կեդրոնին շրջափակին մէջ զետեղուած Հայկական Այբուբենին նուիրուած յուշակոթողին առջեւ:

Օքլանտի Հայ համայնքը ցաւով կորսնցուց Աւագ Սարկաւազ Մարկոս Իսկէնտէրեանը: Հանգուցեալին բաժանումը ոչ միայն սուգի մատնեց իր ընտանիքն ու բարեկամները, այլ Օքլանտի համայն Հայ համայնքը: Բարեշնորհ սարկաւազը աւելի քան 60 տարիներ նուիրեալ զինուորը եղած է Հայ եկեղեցւոյ, հոն ուր բնակած է: Շնորհիւ իր անսակարկ նուիրումին, կարելի եղած է հիմնել Օքլանտի Զուարթնոց Երգչախումբը:

Յիշատակն ար-դարոյն օրհնութեամբ եղիցի:

Օրիորդ Անժէլ Միհրանեանի յուղարկաւորութեան առիթով Օքլանտ ժամանեցին Սիտնիի Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւ Արժ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանն

ու Բարեշնորհ Վարդան Սրկ Էլմասեանը:

Շաբաթ, 24 Մայիսի երեկոյեան, St John the Baptist Anglican Church-ի մէջ պատարագեց եւ քարոզեց Արժանապատիւ քահանայ հայրը, երգեհոնի ընկերակցութեամբ եւ դպրապետութեամբ Վարդան Սարկաւազի, մասնակցութեամբ Զուարթնոց Երգչախումբի անդամներու: Սարկաւազութիւնը կատարեց Նշան Սրկ Պասմաճեան, բուրվառակիր՝ Յակոբ Երլտըզեան: Տէր Աւետիսի քարոզը կը վերաբերէր Քրիստոսի Յարութեան, տրուած ըլլալով որ Յարութեան Պատարագ տեղի չէր ունեցած Զատկուան օրը:

Յաւարտ Պատարագի տեղի ունեցաւ թեթեւ ընթրիք:

Հիւրերը Սիտնի վերադարձան Կիրակի 25 Մայիսի վաղ առաւօտուն:

Զաւէն Փանոսեան

ԼՈՒՐԵՐ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԷՆ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԱՐՄԷՅ ՔԱՂԱՔԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻՆ ԳԼԽԱՒՈՐԱԾ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Մայիս 4-ին, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբեզին Երկրորդ Ծայրագոյն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի մէջ ընդունեց Մարսէլի քաղաքապետ Պենուա Պայանի գլխավորած պատուիրակութիւնը, որուն մաս կը կազմէին քաղաքային իշխանութեան և հայ համայնքի ներկայացուցիչներ:

Հանդիպման ներկայ էր Ֆրանսայի դեսպան Օլիվիէ Տը Կոտինյին: Վեհափառ Հայրապետը ընդգծեց, որ այս այցը դրսևորումն է հայ-ֆրանսական բարեկամութեան և Ֆրանսայի կողմէ ցուցաբերուող զօրակցութեան:

Հայոց Հայրապետը գոհունակութեամբ արձանագրեց, որ Հայոց ցեղասպանութիւնը վերապրած մեծ թիւով հայորդիներ ապաստան են գտած նաև Մարսէլ, ուր կազմակերպած են իրենց ազգային-հոգևոր կեանքը եւ օգտակար հանդիսացած երկրի յառաջընթացին:

Քաղաքապետը անդրադարձաւ հայ-ֆրանսական պատմական առնչակցութիւններուն, կարևորեց հայ համայնքի ներդրումն ու շարունակական ներգրաւուածութիւնը քաղաքի զարգացման գործին մէջ:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՀՐԱԺԵՇՏԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՈՒՆԵՑԱԻ ՊԵՆԱՌՈՒՄԻ ԴԵՍՊԱՆԻՆ ՀԵՏ

Մայիս 7-ին Վեհափառը ընդունեց իր դիւանագիտական առաքելութիւնը աւարտող Պելա-ռուսի դեսպան Ալեքսանդր Կոնյուկը:

Նորին Սրբութիւնը գնահատեց դեսպանին Հայաստանի մէջ իրականացուցած առաքելութիւնը յուսալով որ իր հետագայ ծառայութեան մէջ պիտի շարունակէ ջանքեր ներդնել յանուն հայ-պելառուսական յարաբերութեանց զարգացման:

Դեսպանը անդրադարձաւ իր ջերմ տպաւորութեանց և հետագայ ծրագրերուն:

**Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՌԻԴԵՐՁԸ
ՅԱՂԹԱՆԱԿԻ ԵՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ**

Միրելի ժողովուրդ ի հայրենիս և ի սփիւռս,

Հայրենական մեծ պատերազմում յաղթանակի յոբելեանական 80-ամեակը և Շուշիի ազատագրման ու Արցախի պաշտպանութեան բանակի ստեղծման տարեդարձները նշում ենք մեր ժողովրդի համար թանկ ու կարևոր յիշատակներով:

Իրաքանցուր յաղթանակ ձեռք է բերում հաւատքով, անդուլ մաքառումով և փորձութիւնների դիմակայումով: Բազմադարեայ մեր պատմութեան ընթացքում, մեր ժո-

ղովուրդը անձնագոհաբար պայքարել է իր անկախ և արժանապատիւ կեանքի համար՝ մշտապէս ձգտելով արդարութեան ու խաղաղութեան հաստատման: Այս գիտակցութեամբ են հարիւր հազարաւոր հայորդիներ Խորհրդային Միութեան այլ ժողովուրդների հետ մարտնչել ընդդէմ ֆաշիզմի, յանուն ապահով ու բարօր աշխարհի հաստատման: Այս նոյն գիտակցութեամբ է ազգս նաև պաշտպանել արցախահայութեան հարազատ հողում անկախ ու անվտանգ ապրելու իրաւունքը:

Միրելիներ, այսօր էլ մեր ազգին ու հայրենիքին պատուհասած արհաւիրքների՝ Արցախի հայաթափման, Հայաստանի առջև ծառացած մարտահրաւերների յանդիման մենք պիտի աննկուն մնանք՝ մեր ոգու արիւթեամբ, հաւատքի ամրութեամբ, լուսաւոր ապագայի տեսիլքով և միշտ յիշենք, որ նշանակալի յաղթանակներ կերտել ենք միայն միասնականութեամբ, հայրենիքի հանդէպ սիրով ու նուիրուածութեամբ: Արդ, խոնարհում բերելով մեր հերոսների անմար յիշատակի առջև՝ ներշնչուենք նրանց պայծառ օրինակով և համատեղ ջանքերով ու միմեանց սատարումով շէնացնենք մեր կեանքի անդաստանը նոր ձեռքբերումներով և ազգաշահ իրագործումներով:

Յաղթանակի և խաղաղութեան տօնի առիթով Հայրապետական Մեր սէրն ու օրհնութիւնը և շնորհաւորանքն ենք յղում Հայրենական մեծ պատերազմի վետերաններին, Արցախեան պատերազմի մասնակիցներին և աշխարհասփիւռ համայն մեր ժողովրդին:

Աղօթք ենք բարձրացնում աշխարհի խաղաղութեան, մեր հայրենիքի ու ժողովրդի անվտանգ, ապահով ու բարօր կեանքի համար և հայցում Բարձրեալից, որ այլևս մարդկային կեանքում տեղ չգտնեն ֆաշիզմի սոսկալի դրսևորումները, աղիտալի պատերազմներ ու արհաւիրքներ: Թող յարուցեալ Տիրոջ շնորհներն ու օրհնութիւնը լինեն մեզ հետ այսօր և միշտ և յաւիտեանս. ամէն:

**ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ
ԱՅՅԵԼԵՑ
«ՅԱՂԹԱՆԱԿ» ԶԲՕՍԱՅԳԻ**

Մայիս 9-ին, Յաղթանակի ու Խաղաղութեան տօնին առիթով, Վեհափառ միաբաններու ուղեկցութեամբ այցելեց «Յաղթանակ» զբօսայգի՝ իր յարգանքի տուրքը մատուցելու Հայրենական մեծ պատերազմին և Արցախեան հերոսամարտերուն զոհուածներուն անմար յիշատակին:

Անյայտ զինուորի յուշակոթողին մօտ ծաղկեպըսակի զետեղումէն ետք, Վեհափառ Հայրապետը

աղօթք բարձրացուց հայրենիքի համար իրենց կեանքը ընծայաբերած քաջորդիներու հոգիներու խաղաղութան համար:

**ՄԱՅԻՍ 10-ԻՆ ՎԵՀԱՓԱՌԸ
ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԴԱՏԱԻՈՐՆԵՐՈՒ
ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻ
ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԸ**

ՀՀ դատաւորներու միութեան նախագահ Ալեքսանդր Ազատեանը, հայցելով Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին օրհնութիւնը, ներկայացուց համաժողովին մասնակից շուրջ 35 եւրոպական երկիրներէ Հայաստան ժամանած պատուիրակները և տեղեկութիւն տուաւ համաժողովի աշխատանքներուն մասին:

Այնուհետև, Վեհափառը ուրախութիւն յայտնելով Հայաստան և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին անոնց այցի առիթով, իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ դատաւորի կարևոր առաքելութեան աշխարհի մէջ արդարութեան հաստատման, մարդու իրաւունքներու եւ ազատութեան պաշտպանութեան ծիրերէն ներս: Ան պատգամեց դատաւորներուն, որ իրենց ծառայութեան ընթացքին ուղենիշ դարձնեն աւետարանական ճշմարտութիւնը, որ իրական արդարութիւնը կը բխի առ Աստուած հաւատքէն և կը դրսևորուի սիրով:

Խօսելով հայ ժողովուրդին առջև ծառացած մարտահրաւերներուն մասին՝ Նորին Սրբութիւնը կարևորեց միջազգային դատական հանրութեան անդրադարձը բռնի տեղիանուած արցախահայերու արդար իրաւունքներու պաշտպանութեան, Ադրբեջանի կողմէ գերեզմարուած հայորդիներու նկատմամբ իրականացող շինծու դատաւարութեան, ինչպէս նաև Արցախի հոգևոր, մշակութային ժառանգութեան ոչնչացման և իւրացման գործողութիւններուն:

ՆՈՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ

Վեհափառին հայրապետական տնօրինութեամբ կատարուեցան միաբաններու նշանակումներ:

Հոգեշնորհ Տ. Յարութիւն վարդապետ Կիրակոսեանը, Մայիսի 12-էն նշանակուած է Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Հայորդեաց տների հոգևոր տեսուչ՝ ազատուելով Լուսարարապետի պաշտոնակատարի պարտականութիւններէն:

Հոգեշնորհ Տ. Անանիա վարդապետ Ծատուրեան Մայիսի 12-էն նշանակուած է Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի

Լուսարարապետ՝ ազատուելով ԱՄՆ հայոց Արևմտեան թեմին մէջ ստանձնած հոգևոր ծառայութենէն:

Հոգեշնորհ Տ. Ռուբեն վարդապետ Զարգարեան Մայիսի 15-էն նշանակուած է Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Եկեղեցական հայեցակարգային բաժնի տնօրէն՝ ազատուելով Քրեակատարողական հիմնարկների հոգևոր տեսուչի պարտականութիւններէն:

Հոգեշնորհ Տ. Իսահակ վարդապետ Պողոսեան Մայիսի 15-էն նշանակուած է Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Քրեակատարողական հիմնարկների հոգևոր տեսուչ՝ ազատուելով Սուրբ Խոր Վիրապ վանքի վանահօր պարտականութիւններէն:

ԿԱՐԳԱԼՈՅԾ Է ՀՌԶԱԿՈՒԱԾ Տ. ԶԱԻՆՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԵԱԶԻՉԵԱՆԸ

Վեհափառի հայրապետական տնօրինութեամբ կարգաւոյժ է հռչակուած Վիրահայոց թեմի Մառնեոյի շրջանի հայոց հոգևոր հովիւ Տ. Զաւէն վարդապետ Եազիչեանը:

Կարգաւուծման հիմք ծառայած են Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Գերշնորհ Տ. Կիրակոս եպիսկոպոս Դաւթեանի դիմումը և Կարգապահական Յանձնախումբի եզրակացութիւնը Զաւէն վարդապետ Եազիչեանի հոգևոր ծառայութեան վայրը ինքնակամ լքելուն պատճառով:

Կարգաւոյժ եկեղեցականն այսուհետեւ կը դասուի աշխարհականներու շարքին՝ Սարգիս Եազիչեան աւագանի անունով:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ԶԵՌԱՍԲ ՕԾՈՒԵՑԱԻ ՊԵԼԱՌՈՒՍԻ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔ ՄԻՆԱՔԻ ՆՈՐԱԿԱՌՈՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Մայիս 17-ին Վեհափառը, Ռուսաստանի և Նոր Նախիջևանի հայոց թեմին հրաւերով, մեկնեցաւ Մինսք հայկական նորակառոյց եկեղեցոյ օծման առիթով:

դումէն ետք աղօթք բարձրացուց Հայրենական մեծ պատերազմին զոհուած զինուորներու հոգիներուն խաղաղութեան համար:

Նորին Սրբութեան շքախմբին մաս կը կազմէին Տ. Նաթան արքեպիսկոպոս Յովհաննիսեանը, Տ. Արշակ արքեպիսկոպոս Խաչատրեանը, Տ. Գարեգին վարդապետ Համբարձումեանը, գաւազանակիր Տ. Եսայի արքեպիսկոպոս Գրիգորեանը, յանձնակատար Տ. Գրիգոր արքեպիսկոպոս Մինասեանը, Տ. Վահրամ աւագ քահանայ Մելիքեանը և Տ. Կոմիտաս քահանայ Ղեւոնդեանը:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, ուղեկցութեամբ պետական ու թեմական պաշտօնէութեան, այցելեց Մինսքի Յաղթանակի հրապարակ, ուր յուշարձանին առջև ծաղկեպսակի զետե-

Մայիս 18-ին, Վեհափառ շքախումբին ու Ռուսաստանի և Նոր Նախիջևանի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Եզրաս արքեպիսկոպոս Ներսիսեանի ուղեկցութեամբ մեկնեցաւ նորակառոյց եկեղեցի, ուր « Հրաշափառ»ով մուտք գործեց, օրհնելով այս յիշարժան առիթով Պելառուսի տարբեր համայնքներէն Մինսք ժամանած հայորդիները, ապա սկսաւ Պելառուսի առաջին հայկական եկեղեցւոյ օծման արարողութիւնը: «Հրաշափառ» շարականով խորան բարձրացուեցաւ Սրբալոյս Միւռնը, որով Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը կատարեց Սուրբ Սեղանի օծումը: Ապա Եզրաս և Նաթան արքեպիսկոպոսները օծեցին չորս աւետարանիչներու անուններով խորանին սիւները, իսկ Արշակ արքեպիսկոպոս՝ մկրտութեան սուրբ աւագանը: Աւարտին՝ Վեհափառ Հայրապետը նորակառոյց եկեղեցին կոչեց Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայրապետին անունով:

Իր պատգամին մէջ Նորին Սրբութիւնը գոհութիւն մատուցեց Աստուծոյ այս բարեպատեհ առիթին համար, իր սերն ու շնորհաւորանքները փոխանցելով ներկաներուն: Իր խօսքին մէջ ան գնահատանքով արձանագրեց, որ Պելառուսի Հանրապետութեան իշխանութիւններու բարեացակամ վերաբերմունքին շնորհիւ հնարաւոր դարձաւ եկեղեցւոյ վեր խոյացումը:

«Առանձնակի գոհունակութիւն է Հայրապետիս համար արձանագրել, որ մեր ժողովուրդների յարաբերութիւնները խարսխուած են քրիստոնէական ինքնութեան ընդհանուր արժէքների, բարեկամութեան, հայրենիքի ու ընտանիքի աւանդական ընկալումների, ինչպէս և միասնական մաքառումների ու սխրանքների թանկ յիշատակների վրայ», - ըսաւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը՝ յոյս յայտնելով, որ Պելառուսի մէջ բնակող հայորդիներու բարի անունն ու վարկը և գործունէութիւնը առաւել պիտի սերտացնեն երկու ժողովուրդներու բարեկամական կապերը:

Նորին Սրբութիւնը նաև անդրադարձ կատարեց Խաչի յատնութեան տօնի խորհուրդին և Տէրունական Խաչի նշանակութեան: *«...Խաչը քրիստոնէաներիս համար հոգևոր զէնք է ընդդէմ չարի: Խաչը յանձնառութիւն է՝ արիաբար գործելու յանուն ճշմարտութեան, ազատութեան ու արդարութեան...»:* ըսաւ ան, ընդգծելով, որ կեանքի բոլոր հանգամանքներուն մէջ Խաչը Քրիստոսի հետ ըլլալու և Անոր վկայելու, Անոր պատուիրաններով ապրելու ճանապարհն է: Անդրադառնալով հայ ժողովուրդի առջև Արցախի բռնազավթման հետևանքով ծառացած մերօրեայ մարտահրաւերներուն՝ Նորին Սրբութիւնը հաստատեց ըսելով. *«Մեր ժողովուրդը բազմիցս հալածուել է, ունեզրկուել, ցեղասպանուել, հայրենիքից բռնի տեղահանուել: Սակայն «Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւեն, Տէր Յիսուս» սրտառուչ աղօթքը շուրթերին, առ Տէրը հաւատով շնորհ է գտել վերապրելու և ամենուր բարեկամ ազգերի ու երկրների զօրակցութեամբ ոտքի կանգնելու և իր նոր կեանքը կերտելու: Այսօր էլ փորձութեան մէջ են մեր հայրենիքն ու հայրենաբնակ ժողովուրդը:*

Բռնագավթված և հայաթափուած է Արցախը, անապահով են Հայաստանի սահմանները: Աղբրեջանում ապօրինաբար պահուում են հայ ռազմագերիներ և Արցախի պատանդաուած ղեկավարութիւնը, իւրացման և ոչնչացման վտանգի առջև է Արցախի հոգևոր մշակութային բազմադարեայ ժառանգութիւնը:

Գիտենք, որ այս վշտագին իրողութիւններով խռովուած են նաև ձեր հոգիները, սակայն հաւատուում ենք, որ արդարութիւնը մեր ժողովրդի նկատմամբ պիտի վերականգնուի, և առ Քրիստոս հաւատով կարող պիտի լինենք յաղթահարել ներկայ բոլոր նեղութիւններն ու դժուարութիւնները: Նորաօծ այս եկեղեցին իր հոգևոր առաքելութեամբ բարձրօրէն հնչեցնելու է սիրոյ և խաղաղութեան կոչը՝ ընդդէմ հակառակութիւնների, թշնամանքի ու չարականութեան, և ազդու պատգամը՝ համերաշխ գոյակցութեան ու համագործակցութեան: Այս տաճարը կոչուած է զօրացնելու ձեր հաւատքն առ Աստուած, ամրապնդելու ոգին լաւատեսութեան և յոյսը լուսաւոր գալիքի», - նշեց Վեհափառ Հայրապետը, յորդորելով աստուածպաշտութեան ու ազգանւիրումի նախանձախնդրութեամբ պայծառացնել սրբավայրը, որը պատուարն է Պելառուսի հայորդիներու միասնութեան, երաշխաւորը անոնց ինքնութեան և ազգային-հոգևոր արժէքներու պահպանութեան:

Եկեղեցւոյ օծման առիթով Վեհափառը իր օրհնութիւնն ու գնահատանքը յայտնեց Եզրաս արքեպիսկոպոսին եւ նորանշանակ հոգևոր հովիւ Տ. Սարգիս քահանայ Զոփուրեանին:

Նորին Սրբութիւնը նաև հայրապետական իր սերն ու օրհնութիւնը բերաւ բարերար հայորդիներուն՝ ի մասնաւորի եկեղեցւոյ հիմնադիր բարերարներ տիարք Արթուր և Մարեն Գրանց եղբայրներուն, հովուատան և հայորդեաց տան բարերար տիար Վաղիմ Ավանեսեանին և աստուածահաճոյ գործին աջակցած բոլոր անձանց:

Արարողութեան աւարտին, Նորին Սրբութիւնը նորաօծ տաճարին ընծայեց սրբանկար՝ Խաչելութեան պատկերով, նորակառոյց եկեղեցւոյ բարերարներ Գրանց Մարենին և Ավանեսեան Վաղիմին շնորհեց Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ «Սուրբ Ներսէս Շնորհալի» պատուոյ բարձր քանշաններ, իսկ Ռուսաստանի և Նոր Նախիջևանի Առաջնորդ Տ. Եզրաս արքեպիսկոպոս Ներսիսեանին ընծայեց պանակէ:

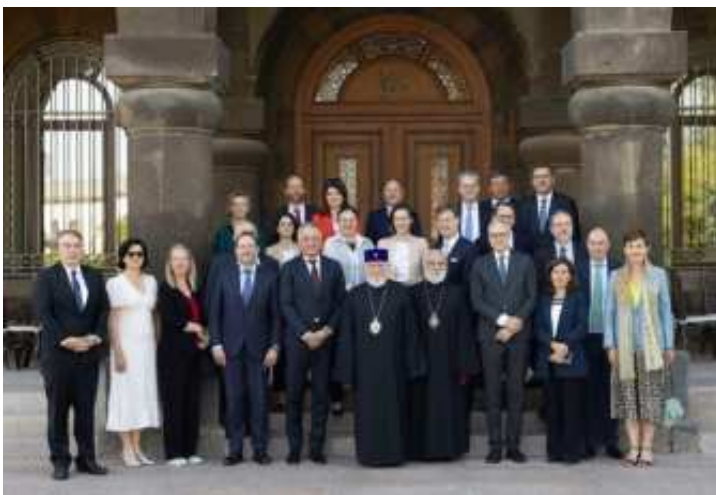
Այնուհետև Եզրաս Սրբազան մատուցեց Պատարագ:

Օծման արարողութեան ներկայ էին Պելառուսի Կրօնի գործերով և ազգութիւններու հարցերով Նախարարին յանձնակատար Ալեքսանդր Ռումակը, Համայն Պելառուսի Պատրիարքական փոխանորդ, Մինսքի և Զաւլաւսկի մետրոպոլիտ Վենիամինը, պետական այրեր, քոյր Եկեղեցիներու և կրօնական յարանուանութիւններու ներկայացուցիչներ, ազգային բարերարներ, թեմական խորհուրդի անդամներ, հայրենիքէն և տարբեր այլ երկիրներէ ժամանած ուխտաւոր հայորդիներ:

Սուրբ Պատարագի աւարտին կատարուեցաւ մատաղի օրհնութիւն, օրը նշանաւորուեցաւ նաև ազգագրական պարերու կատարմամբ:

Նոյն օրը տեղի ունեցաւ պաշտօնական ճաշկերոյթ, որու ընթացքին Հայրապետական օրհնութեան գիրեր տրուեցան կառուցման իրենց աջակցութիւնը բերած հայորդիներուն:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՀԱՆԴԻՊԵՅԱԻ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՒՐՈՊԱՅԻ և ԿԵՂՐՈՆԱԿԱՆ ԱՄԻՈՑ ԵՄ ԴԵՍՊԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

Վեհափառը ընդունեց Եւրոպական Միութեան Արևելեան Եւրոպայի և Կեղրոնական Ասիոյ դեսպաններու տարածաշրջանային սեմինարին մասնակիցները:

Պատուիրակութեան ղեկավար, ԵՄ դեսպան Վասիլիս Մարագոսը Նորին Սրբութեան ներկայացուց դեսպանները եւ ընդհանուր տեղեկութիւններ փոխանցեց հաւաքին մասին:

Իր խօսքին մէջ Վեհափառը նշեց, որ դեսպանները թէ իրենց երկիրներուն, թէ ծառայութեան վայրերուն մէջ վստահաբար առիթ ունեցած են շփուելու հայ համայնք ներու հետ, ծանօթանալու

հայ ժողովուրդի ազգային ասանդությունն ու դաւանած արժէքներուն՝ յաւելելով, որ սեմինարի կազմակերպումը Հայաստանի մէջ առիթ պիտի դառնայ աւելի լաւ ճանաչելու երկիրն ու անոր բազմադարեայ ժառանգութիւնը, նաեւ՝ հաղորդ դառնալու տիրող դժուարին կացութեան: Ան նաեւ անդրադարձաւ հայ ժողովուրդին առջն ծառացած անվտանգային մարտահրաւերներուն, Արցախի բռնազավթման, հայրենազրկուած արցախահայութեան իրաւունքներու պաշտպանութեան և Ադրբեյջանի մէջ մինչ օրս պահուող հայ գերիներու վերադարձման խնդիրներուն, նաև՝ Արցախի հայկական հոգևոր-մշակութային ժառանգութեան ոչնչացման ու իւրացման փաստերուն՝ ընդգծելով տարածաշրջանին մէջ խաղաղութեան ու կայունութեան վերականգնման անհրաժեշտութիւնը: Նորին Սրբութիւնը կարևորեց ԵՄ երկրներու ու կառոյցներու կողմէ աւելի գործուն քայլերու ձեռնարկումը Ադրբեյջանի վարած հայատեաց քաղաքականութեան առնչութեամբ:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԸ

Մայիսի 22-ին Վեհափառը ընդունեց եկեղեցականներու վերապատրաստման դասընթացներուն մասնակից տարբեր թեմերէ ժամանած հոգևորականները:

Վերապատրաստման ծրագրերու տնօրէն Գերաշնորհ Ս. Վահան եպիսկոպոս Յովհաննէսեանը, ամփոփելով ծրագրի 2023-2025թթ. ընթացիկ փուլը, որուն մասնակցած են շուրջ 400 անձեր, անդրադարձաւ դասընթացներու օգտակարութեան: Սրբազանը երախտագիտութիւն յայտնեց Վեհափառին եւ ծրագրին մասնակից հոգևորականներուն:

Հայոց Հովուապետը գոհունակութիւն յայտնեց արձանագրուած արդիւնքներուն առնչութեամբ, ընդգծելով աստուածաբանական

գիտելիքներու վերաթարմացման, հովուական փորձառութեան փոխանակման, ինչպէս նաև Եկեղեցւոյ և հասարակութեան առջն ծառացած մարտահրաւերներուն ու զանոնք յաղթահարելու ուղիներու քննարկումներու կարևորութիւնը:

Վեհափառը իր գնահատանքը բերաւ Վահան Սրբազանին և ծրագրերու փոխտնօրէն Ս.

Շնորհք աբեղայ Սարգսեանին: Ան տեղեկացուց, որ յառաջիկայ դասընթացները պիտի կազմակերպուին ըստ տեսական ու գործնական աստուածաբանութեան թեմաթիկ ուղղութիւններու մերօրեայ մարտահրաւերներուն և հոգևոր սպասաւորութեան արդի պահանջներուն համապատասխան: Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը քահանայ հայրերուն պատգամեց կոչման բարձր գիտակցութեամբ և անվերապահ նուիրումով շարունակել իրենց ծառայութիւնը:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱՄՆԻ ԱՐԶԱԳԱՆՔԸ ԿՈՎԿԱՍԻ ՄԱՀՄԵՏԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԿԵՂԾ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Պաքուի մէջ կայացած Ղազիններու խորհուրդի նիստի ընթացքին, Կովկասի մահմետականներու վարչութեան նախագահ Շէյխ-ուլ-խսլամ Ալլահշուքիւր Փաշազատէն, ստանձնելով ադրբեյջանական քարոզչամեքենայի կեղծիքի տարածման դերը, հերթական անգամ աստելութեամբ ու թշնամանքով թիրախաւորած է Հայ ժողովուրդին ու Հայ Եկեղեցին:

Փաշազատեն յայտարարած է, թե իբր Հայաստանի և տարածաշրջանին մէջ տասնեակ դարեր գործող հայկական սրբավայրերը, անգամ 1700-ամեայ Սուրբ Էջմիածնի Մայր Տաճարը, կը գտնուին «պատմական աղբրեջանական հողերուն մէջ», և հայերը որպէս թէ «իւրացուցած են» այդ տարածքները: Անհեթեթ պնդումներու շարքը Փաշազատեն կ'եզրափակէ Հայ Առաքելական Եկեղեցին ներկայացնելով որպէս սպառնալիք տարածաշրջանի երկիրներուն համար:

Զաւեշտալի կը թուի, որ Խորհրդային իշխանութիւններու ազգաշինարարութեան արդիւնքին մէջ 1930-ական թթ. երկրորդ կէսին «աղբրեջանցի» էթնոնիմ ստացած ժողովուրդի հոգևոր առաջնորդը կը փորձէ վիճարկել պատմականութիւնը հայ ժողովուրդին, որուն հազարամեակներու ստեղծագործ կեանքի ու հոգևոր-մշակութային ժառանգութեան արժէքն ու պատկանելիութիւնը համընդհանուր ճանաչում ստացած իրողութիւններ են: Առաւել քան զարմանալի է, որ այլոց արժէքներու իւրացման մէջ հայ ազգին ուղղումը մեղադրանքները կը ներկայացնէ երկրի մը ներկայացուցիչը, որուն պետութեան անուանումն իսկ իւրացուած է այլ երկրէ ու ժողովուրդէ:

Նոյն աժան գործելաժող նաև Ռուսաստանի ու Նոր Նախիջևանի թեմի անունին շուրջ Փաշազատէի կատարած շահարկման հիմքերը: Ի գիտութիւն, պէտք է ընդունիլ, որ Դոնի Ռոստովի մերձակայ բնակավայրերը անուանուած են «Նոր Նախիջևան» նոյն ցարական Ռուսաստանի իշխանութիւններու որոշմամբ՝ որպէս յարգանքի արտայայտութիւն պատմականօրէն հայկական Նախիջևանէն այդ տարածքը տեղափոխուած հայերու:

Աղբրեջանի հոգևոր առաջնորդի հրապարակային խօսքերուն մէջ շարունակաբար տեղ գտնող թշնամանքի ու կեղծարարութեան նման դատապարտելի դրսևորումները ինքնին վկայութիւնն են այն իրողութեան, որ Աղբրեջանը ինքն է, Փաշազատէի խօսքերով ըսուած, սպառնալիք տարածաշրջանի հարևան երկիրներուն համար:

Եւ վերջապէս, հարկ է միանգամընդմիջտ արձանագրել, որ սուտն ու կեղծիքը երբեք չեն կրնար ճշմարտութեան վերածուիլ, որքան ալ յաճախ ու խանդավառութեամբ կրկնուին:

ԶՈՒԻՑԵՐԻՈՑ ՊԵՌՆ ՔԱՂԱՔԻՆ ՄԷՋ ՄԵԿՆԱՐԿՈՒԵՅԱԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ՝ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈԳԵԻՈՐ և ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԵԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ծայրագոյն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի առաջարկով, Եկեղեցիներու համաշխարհային խորհուրդը (ԵՀԽ) և Զուիցերիոյ Բողոքական Եկեղեցին Մայիսի 26-28-ը Պեռն քաղաքին մէջ կազմակերպած են « Կրօնական Ազատութիւն. հայկական հոգեւոր, մշակութային և պատմական ժառանգութեան պահպանումը Արցախի / Լեռնային Ղարաբաղի մէջ » խորագրով միջազգային համաժողովը: Մայիսի 27-ին համաժողովը բացուեցաւ Վեհափառին օրհնութեամբ և ուղերձով:

Նորին Սրբութիւնը իր գնահատանքը յայտնեց ԵՀԽ-ի գլխաւոր քարտուղար վերապատուելի Ճերրի Փիլլային, Զուիցերիոյ Բողոքական եկեղեցւոյ նախագահ վերապատուելի Ռիտա Ֆամոսին, ԵՀԽի վարչութեան անդամներուն, համաժողովի կազմակերպիչներուն և աջակիցներուն, որոնց ջանքերուն շնորհիւ անգամ մը եւս միջազգային հարթակէն կը բարձրաձայնուի Արցախի՝ Լեռնային Ղարաբաղի բռնազավթումէն յետոյ Հայ ժողովուրդին առջև ծառացած մարտահրաւերներուն մասին:

«21-րդ դարուն, երբ ազգերու ու պետութիւններու կեանքը պիտի նշանաւորուէր խաղաղութեան, համերաշխութեան ու արդարութեան հաստատմամբ, ցաւօք, ականատես ենք պատերազմներու, թշնամանքի ու ատելութեան հիմքի վրայ իրականացուող ցեղասպանական գործողութիւններու ու էթնիկ զտումներու, ինչպէս և կրօնական ազատութեան և մարդու հիմնարար իրաւունքներու ոտնահարման դատապարտելի դէպքերու: Այս արհաւիրքները վերապրեցաւ նաև մեր ժողովուրդը Թուրքիոյ ռազմական աջակցութեամբ Ադրբեջանի կողմէ Արցախի նկատմամբ իրականացած ագրէ-

սիայի ու ոճրագործութիւններու հետևանքով: 2020 թուականէն սանձազերծուած 44-օրեայ և ապա նաև 2023-ին լայնածաւալ ռազմական գործողութիւններու ընթացքին բռնազավթուեցաւ և ամբողջապէս հայաթափուեցաւ Արցախը: Գրաւուած են Հայաստանի Հանրապետութեան սահմանային կենսական նշանակութիւն ունեցող զգալի տարածքներ, խաղաղութեան պայմանագրի կնքման գործընթացին մէջ կը ներկայացուին նորանոր պահանջներ: Ադրբեջանը պատանդ կը պահէ Արցախի քաղաքական ղեկավարները, քաղաքացիական անձեր և ռազմագերիներ՝ իրականացնելով անոնց նկատմամբ ցուցարարական, շինծու դատաւարութիւն՝ միջազգային իրաւական նորմերու աղաղակող խախտումներով: Ակնյայտ է, որ այսօրինակ անօրինութիւններն ու նուաստացուցիչ դաժանութիւնները, պայմանաւորուած են բացառապէս ազգային պատկանելիութեամբ եւ հայատեացութեամբ, որը և պատճառ է ոտնձգութիւններու Հայ ժողովուրդի հոգևոր-մշակութային ժառանգութեան ու պատմական սրբավայրերու նկատմամբ»,-նշեց Հայոց Հայրապետը՝ ընդգծելով, որ արցախահայութիւնը դարեր շարունակ հայրենի իր երկրին մէջ, հաւատքով և իր ազգային ինքնութեան հաւատարիմ ոգիով, կերտած է իր արժանապատիւ գոյութիւնը, դպրութեան և արուեստի բարձրարժէք արարումներով նաև հարստացուցած մարդկութեան մշակութային գանձարանը:

Նորին Սրբութիւնը ցաւով արձանագրեց, որ Արցախի բռնազավթումէն ետք, առ այսօր կը շարունակուի Ադրբեջանի կողմէն հայկական հնագոյն յուշարձաններու, քրիստոնէական սրբավայրերու, բնակատեղիներու և գերեզմանոցներու բարբարոսաբար ոչնչացումը: Ադրբեջանը հայոց հնամենի նշանաւոր վանքերն ու եկեղեցիները իրենց ինքնութենէն զրկելու որդեգրած քաղաքականութեամբ աղուանական կը հռչակէ Արցախի հայկական հոգևոր-մշակութային ժառանգութիւնը:

«Ադրբեջանի իշխանութիւնները կը շարունակեն անտեսել միջազգային հանրութեան կոչերը, կը հրաժարին իրագործելու Եւրախորհրդարանի 2022 թուականի «Լեռնային Ղարաբաղի մէջ մշակութային ժառանգութեան ոչնչացման մասին» N 2582 բանաձևի պահանջները, ինչպէս և կը մերժեն Արցախի հայկական յուշարձաններու վիճակին գնահատման ուղղութեամբ փաստահաւաք առաքելութիւն իրականացնելու ԵՈՒՆԵՍԿՕ-ի նախաձեռնութիւնը: Ադրբեջանի իշխանութիւններու հակահայկական

քարոզչության լծումը է նաև Կովկասի մահմեդականներու վարչության նախագահ Ալլահշուքի ր Փաշազատեն, որը օրեր առաջ հանդէս եկաւ ստահոդ յայտարարութիւններով», - յաւելեց Վեհափառ Հայրապետը, նշելով, որ Ադրբեջանի հայատեաց այս նոյն գործելաձով ժամանակին վայրագ ոչնչացման ենթարկուեցան Նախիջևանի հայկական սրբավայրերը, իսկ ճիշտ քսան տարի առաջ՝ 2005-ին, հողին հաւասարուեցան Նախիջևանի՝ Հին Ջուղայի շուրջ վեց հազար խաչքարերը:

«Մշակութային ոճրագործութիւնները ցաւալիօրէն չեն ճանչնար աշխարհագրական սահմաններ, և ամենուր են, այնտեղ, ուր կը խաթարուին մարդու և ժողովուրդներու իրաւունքները, կը դրսևորուին այլատեացութիւն և անհանդուրժողութիւն, կ'անտեսուին հոգևոր ժառանգութեան վսեմ արժէքն ու կարևորութիւնը: Մշակութային ժառանգութեան նկատմամբ իրականացուող ոճիրները արդարօրէն կը դիտարկուին ոչ միայն որպէս մէկ ազգի, այլ համամարդկային արժէքներու դէմ յանցագործութիւն:

Բարբարոսական այսօրինակ ոճրագործութիւններու անպատժելիութիւնը ամենաթողութեան մթնոլորտ կը ձևաւորէ ոչ միայն Ադրբեջանի մշակութակործան ոճիրները շարունակելու համար, այլ նաև նախադրեալներ կը ստեղծէ և քաջալերանք կը հանդիսանայ նմանատիպ և աւելի դաժան յանցագործութիւններու իրականացման աշխարհի այլ վայրերու մէջ», - ըսաւ Հայոց Հովուապետը՝ հաստատելով, որ մշակութային արժէքներու պաշտպանութիւնը բոլորին համար ոչ միայն նուիրական պարտաւորութիւն է, այլև ազգերու ու ժողովուրդներու պատմութեան, հաւատքի և ինքնութեան պահպանութեան հրրամայական:

Ապա դիմելով համաժողովի մասնակիցներուն՝ Նորին Սրբութիւնը ընդգծեց. «Արցախի հոգևոր, մշակութային եւ պատմական ժառանգութեան պահպանութեան հարցը աւելի քան երբևէ հրատապ է այսօր, երբ Արցախի բռնի տեղահանումը ժողովուրդը զրկուած է սեփական հողին վրայ ապրելու և արարելու, դարբերով իր հաւատքով կերտած մշակոյթը պահպանելու և զարգացնելու իրաւունքէն: Ժամանակակից աշխարհին մէջ պէտք չէ հանդուրժուին մարդկութեան ու մարդկայնութեան դէմ նման սոսկալի եղեռնագործութիւններ, ազատութեան, արդարութեան ու իրաւունքի հիմնասիւնները խարխլող արարքներ: Այո՛, ազգերու միջև հակամարտութիւնները պէտք է կարգաւորուին խաղաղ ուղիներով, արդարութեամբ ու փոխ-համաձայնութեամբ, ազգային ինքնութեան ու արժանապատւութեան յարգմամբ»:

Մեծապէս կարևորելով նման համաժողովներու անցկացումը՝ Հայոց Հայրապետը յոյս յայտնեց, որ միջազգային դերակատար երկրները և իրաւասու կառոյցները գործուն քայլեր կը ձեռնարկեն՝ ուղղուած Արցախի հոգևոր մշակութային ժառանգութեան պահպանութեան, արցախահայութեան՝ իրենց հարազատ բնօրրան անվտանգ վերադարձի, ազատ ու արժանապատիւ ապրելու արդար իրաւունքի վերականգնման և հայ գերիներու շուտափոյթ ազատ արձակման:

Աւարտին, Նորին Սրբութիւնը շնորհակալութիւն յայտնեց քոյր Եկեղեցիներուն, միջ-եկեղեցական կազմակերպութիւններուն՝ դժուարին իրավիճակի մէջ հայ ժողովուրդին ու Եկեղեցւոյ զօրակցելու և արցախահայութեան իրաւունքներու պաշտպանութեան հարցին մէջ հետևողականութիւն դրսևորելու համար՝ արդիւնաւոր ընթացք մաղթելով համաժողովի աշխատանքներուն:

**Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՈՒՂԵՐՁԸ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ**

Հայրապետական Մեր օրհնությունն ենք բերում ի հայրենիս և ի սփիւռս մեր ժողովրդի զաւակներին և շնորհաւորում Հանրապետութեան տօնի առիթով:

Այսօր ոգեկոչում ենք յիշատակները 1918 թ. մայիսեան հերոսամարտերի, մեր ժողովրդի դրսևորած աննկուն կամքի, միասնականութեան ոգու և քաջարի պայքարի, որի շնորհիւ հրոշակուեց Հայաստանի առաջին Հանրապետութիւնը: Դարերի ընդմիջումից յետոյ հայրենի հողում վերականգնուեց հայկական պետականութիւնը՝ արժանապատիւ ու ապահով

կեանք և լուսաւոր գալիք կերտելու տեսիլքով:

Այսօր, երբ մեր ժողովուրդը կանգնած է նոր փորձությունների առջև և աղէտալի պատերազմից ու Արցախի բռնազավթումից յետոյ կրում է արհաւիրքների ծանր հետևանքները, Մայիսի 28-ի խորհուրդը կրկին հնչեցնում է անբեկանելի ճշմարտութիւնը, որ ժողովուրդը կարող է յաղթանակել, երբ միաբանուած է մէկ նպատակով, մէկ ձգտումով ու բաղձանքով: Մեր անկախութիւնը մեր հայրերի սրբազան աւանդն է մեզ, որը պիտի փայփայենք և շարունակենք համատեղ ջանքերով շէնացնել մեր երկիրը, զօրացնել մեր պետականութիւնը:

Այս տօնական օրը աղօթում ենք աշխարհասփիւռ մեր ժողովրդի խաղաղութեան ու բարօրութեան, մեր բանակի հզօրութեան, մեր պետութեան անվտանգութեան ու առաջընթացի համար: Թող մեր նախնեաց սխրանքները ոգեշնչեն մեզ՝ հաւատալու մեր ուժերին, միաւորուելու հայրենիքի, ընդհանուր նպատակների շուրջ և համատեղ ջանքեր ներդնելու մեր ազգային շահերի և իրաւունքների պաշտպանութեան գործում:

Մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհները, սէրը և ողորմութիւնը թող լինեն մեզ հետ և ամենքի, այսօր և միշտ. ամէն:

**ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ և
ԱՅՑ ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏԻ
ՅՈՒՇԱՀԱՄԱԼԻՐ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻ
ԱՌԻԹՈՎ**

Մայիս 28-ին, Հանրապետութեան տօնին առիթով, Միաձնաէջ Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցաւ Հանրապետական մաղթանք: Արարողութիւնը հանդիսապէտեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Արտաքին յարաբերութիւններու և արարողակարգի բաժնի տնօրէն Գերաշնորհ Տ. Նաթան արքեպիսկոպոս Յովհաննիսեանը:

Հոգևորականաց դասը և ներկայ ժողովուրդը աղօթք բարձրացուցին առ

Աստուած Հայաստանի Հանրապետութեան անսասանութեան, խաղաղ և բարօր կեանքի համար:

Մաղթանքի աւարտին, Նաթան Սրբազան ընթերցեց Հանրապետութեան տօնի առիթով համայն հայութեան ուղղուած Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին ուղերձը:

Նոյն օրը, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբանները, Գերաշնորհ Ս. Նաթան արքեպիսկոպոսի զըլխաւորութեամբ, այցելեցին Սարգարապատի յուշահամալիր, ուր Արմաւիրի թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Ս. Սիոն արքեպիսկոպոս Ադամեանի, թեմի եկեղեցականներու ուղեկցութեամբ հոգեւորականները ծաղկեպսակ զետեղեցին յուշակոթողին առջև, ապա աղօթեցին մայիսեան հերոսամարտերուն զոհուած քաջորդիներու հոգիներու հանգստութեան համար:

ՀԱՄԲԱՐՉՄԱՆ ՏՕՆԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՄԷՋ

Մայիս 29- Քրիստոսի Համբարձման տօնն էր: Այս տօնին կը յիշատակուի նաև 1441 թուականին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան Աթոռը Միս քաղաքէն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին փոխադրելու պատմական օրը:

Վեհափառին տնօրինութեամբ այս տօնը հոչակուած է նաև Սուրբ Էջմիածնի ուխտի օր:

Մայր Տաճարին մէջ մատուցուեցաւ Սուրբ և Անմահ Պատարագ: Պատարագիչն էր Մայր Աթոռի միաբան Գերաշնորհ Ս. Հայկազուն արքեպիսկոպոս Նաճարեանը:

Իր քարոզին մէջ, Սրբազան Հայրը նշեց, որ Քրիստոս համբարձումէն առաջ պատգամեց իր աշակերտներուն անդադար քարոզել Աստուծոյ խօսքը, տարածել իր ուսմունքը և դարձի բերել մոլորածները:

Պատարագիչ Սրբազանը խօսեցաւ նաև Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան Աթոռը Միս քաղաքէն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին փոխադրելու պատմական յիշատակութեան մասին՝ փաստելով, որ ճիշտ էին արեւելեան վարդապետները, երբ որոշում կայաց-

ուցին Հայ Եկեղեցոյ հոգևոր կեդրոնը, Հայոց Կաթողիկոսութեան նստավայրը վերադարձնել դէպի իր աստուածօրհնեալ բնօրրանը՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին:

«Սիրելի հաւատացյալներ, Մայր Աթոռն այն ամուր հիմնաքարն է, որուն, եթէ հայ ժողովուրդը հաւատարիմ մնայ, ինչքան ալ հեռու ըլլայ անկէ, ինչքան ալ տառապանքներ ըլլան, միննոյնն է, այս Աթոռէն բխող լոյսը հոգևոր ուժ պիտի տայ մեր ազգի զաւակներուն դիմագրաւելու ամեն տեսակ դժուարութիւն, առաջ շարժելու Տիրոջ յարութեան ու համբարձման խորհուրդով՝ հաւատալով, որ լոյսը միշտ յաղթական պիտի ըլլայ խաւարին դէմ», - ըսաւ Հայկազուն Սրբազանը, մաղթելով, որ վերանորոգեալ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը շարունակէ ըլլալ Հայ ժողովուրդին համար հոգևոր սնուցման աղբիւր և առաջնորդէ հայորդիները դէպի փրկութիւն մինչև Քրիստոսի երկրորդ գալուստը:

Պատարագի աւարտէն ետք, Մայր Տաճարի Իջման Սուրբ Մեղանին առջև, հանդիսապետութեամբ Արցախի թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Ս. Վրթանէս եպիսկոպոս Աբրահամեանի, կատարուեցաւ Հայրապետական մաղթանք, որու ընթացքին հոգևոր դասն ու ներկայ հաւատացեալ ժողովուրդը աղօթք բարձրացուցին առ Աստուած Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի և Ամենայն Հայոց Հայրապետութեան անսասանութեան, պայծառութեան ու շէնացման համար:

Diocesan News

Thursday 1 May – Representing His Grace Bishop Vardan Navasardyan, Reverend Father Avetis Hambarzumyan, accompanied by Reverend Father Ashot Abrahamyan, attended the Pontifical Requiem Mass for Pope Francis at St Mary's Cathedral in Sydney. The Reverend Fathers expressed their condolences to the Archbishop of the Catholic Diocese of Sydney, Most Reverend Archbishop Anthony Fisher.

Friday 2 May – Once again, Father Avetis Hambarzumyan represented Bishop Vardan Navasardyan attending the episcopal ordination of bishop-elect Most Reverend Anthony Gerard Percy at St Mary's Cathedral. Father Avetis congratulated the newly consecrated bishop and conveyed the blessings of His Grace Bishop Vardan to Archbishop Fisher.

Sunday 4 May – A few hours after the celebration of the Divine Liturgy in the morning, about eighty Armenian literature enthusiasts gathered in the Edgarian Hall of the Holy Resurrection Church, where a cultural event was organised by the Literary and Cultural Committee of Hamazkaine. The event was attended by Reverend Father Miuron Avedisian, Parish Pastor of the Holy Trinity Church, Vice-Chairman of the Diocesan Council Mr Stepan Kerkyasharian, representatives of the Regional and Central Committees of Hamazkaine, and literature-loving community members representing various organisations and associations. The event was dedicated to Mothers, with the intention of glorifying their celebratory day.

The Chairwoman of the Committee, Mrs Lilik Kotoyan, explained the program of the event, after which eight of those present read and recited poems dedicated to MOTHER, creating a beautiful literary atmosphere that everyone was longing for.

Father Miuron Avedisian greatly impressed the audience with his recitation (My Sweet and Precious Mother) and then his song (Ghazel), and Mrs Nora Bastajian played the songs "Mother" (Mayrig) and "Song of the Warrior" (Mardigi Yerke) on the piano.

The editorial team of Paros appreciates this beautiful initiative of the Literary and Cultural Committee and hopes that it will organise other similar events in the future.

Saturday 10 May – A commemoration to observe the 110th anniversary of the Armenian Genocide was held at the Memorial Park in Eastwood, organised by the City of Ryde. Ryde City Council which has twice recognised the Armenian Genocide has instituted this gathering a tradition.

More than two hundred Armenian and non-Armenian citizens, representatives of almost all Armenian organisations, and government officials attended the memorial ceremony, gathering around the Khachkar in the Park. The Diocesan Council was represented by Vice Chairman Mr Stepan Kerkyasharian.

The master of ceremonies, Mr Sarkis Yedelian, who had served for many years as a councillor and then Mayor of City of Ryde, and who has been the driving force behind the Genocide recognition process and the commemorations around the Khachkar, delivered the opening remarks and stressed the importance of these and similar gatherings, to ensure the sad memory of the genocide remains vivid and renews the demanding stance of Armenians. He demanded that the Australian Federal Government officially recognise the Armenian Genocide.

Speakers included Members of Parliament Jerome Laxale, Jordan Lane, Mayor of Ryde Trenton Brown, ANC representative Lara Ferhad and ACAA representative Antony Gulvardian. The presence of the Homenetmen Scouts added more energy to the ceremony.

After the wreath-laying ceremony, Father Miuron Avedisian conducted the blessing ceremony. This memorable ceremony was closed with Father Miuron's Payer of Protection *Bahbanich*.

Sunday 11 May – Under the auspices of the Primate of the Diocese, His Grace Bishop Vardan Navasardyan and organised by the Parish Council of the Holy Resurrection Church, an unprecedented concert dedicated to the 100th anniversary of the birth of Charles Aznavour entitled “Merci Charles!”, took place at the Concourse Concert Hall in the Chatswood suburb of Sydney, in the presence of hundreds of Armenian and non-Armenian culture lovers.

On this occasion, the famous singer and actor Hayk Petrosyan, son of actor Vartan Petrosyan, was invited from the Motherland. He was accompanied by his orchestra, consisting of musicians Vahagn Hayrapetyan on piano, Davit Geodakyan on bass guitar, Arman Mnatsakanyan on percussion instruments, and Daniel Melkonian on trumpet.

Organising this large-scale event to present to the culture-loving community could not be possible without the financial support of a group of devoted Armenians, especially Mr and Mrs Avo and Jackie Tevanian and family.

The editorial staff of Paros congratulates the organising committee collectively and individually, in the person of Father Avetis Hambardzumyan, Yeretsgin Hasmik Hambardzumyan, Mesdames Vera Keshishian,

Vera Evanian, Alice Bakla, and Messrs Zaven Yaghljian, Herman Mahmur and Harout Okgian.

Tuesday 13 May – Once again, under the auspices of the Primate, a musical evening dedicated to the 90th anniversary of the passing of Komitas took place at the Holy Resurrection Church. The church was filled with hundreds of Armenians who came to listen to the famous works of Komitas presented by Hayk Petrosyan.

Petrosyan inspired the audience with Komitas's spiritual hymns and folk songs. An appreciable undertaking.

Tuesday 20 May – At its periodic meeting, the Diocesan Council heard the report on the activities of His Grace Bishop Vardan, as well as the reports on the activities of the three Parish Pastors: Reverend Fathers Avetis, Father Miuron, and Father Khacher Harutyunyan. The meeting ratified the newly elected Parish Councils elected at the Annual General Meetings of the three parishes.

The meeting was informed about the progress of the visa of the Primate, and also discussed convening the postponed Annual Diocesan Assembly and the agenda.

The meeting tabled the financial report and discussed the budget to be presented to the Diocesan Assembly. The meeting was also informed about the active work of the Ararat Cultural Centre in the last three months and made suggestions and assessments.

Wednesday 28 May – An online lecture is held on the last Wednesday evening of each month. The last Wednesday of this month coincided with the 107th anniversary of the First Republic of Armenia: May 28th. On that occasion, His Grace Bishop Vardan Navasardyan, the Primate of the Diocese, invited His Grace Bishop Moushegh Babayan to lecture about “The Mother See of Holy Etchmiadzin and its Role in the Struggle for Armenian Liberation”, dedicated to the restored Mother Cathedral as well as the 107th Anniversary commemoration.

A few days before the lecture, the two Bishops had recorded a video together, which was shown to around 50 participants who joined in the lecture. The noise created by the faithful visiting the Mother Cathedral had slightly reduced the sound quality of the video commentary therefore Bishop Navasardyan provided additional explanations about the Mother Cathedral. We learned the extent of deterioration the cathedral had reached over

time and the huge danger of its collapse if it was not addressed to. It was also explained how meticulously His Holiness the Catholicos had followed the restoration works for over five years and, thanks to Armenian specialists and craftsmen, the cathedral was renovated.

While His Grace Bishop Vardan was giving explanations, His Grace Bishop Moushegh was returning from Sardarabad, where he had accompanied the visiting entourage of clergy to the Sardarabad memorial complex led by Archbishop Nathan Hovhannisyan.

Bishop Moushegh presented a brief history of the battles and victories fought 107 years ago in Sardarabad, Gharakilisa (Vanadzor) and Bash Aparan (Aparan). Then he answered the many varied questions that were asked by the audience. The explanations of His Grace contained a lot of instructive knowledge. It was interesting to know that in our 30 thousand square kilometres of land there were 20,000 monuments (churches, chapels, fortresses, khachkars, etc.), of which only 430 were entrusted to the care of Etchmiadzin, the rest are under the care of the state. Another thing we learned is that UNESCO has not provided any practical assistance, neither professional nor material. Therefore, to learn more interesting details, we advise you to check out the attached YouTube link at

<https://www.youtube.com/watch?v=haUVn5w36vo>

At the beginning of the lecture, after the opening prayer of Bishop Vardan, the master of ceremonies, Deacon Nishan Basmajian, introduced the speaker of the day and read his biography, which we present below:

Bishop Moushegh was born in 1978 in the village of Tatev, Goris region. He received his initial education at the village school, then in 1994, at the Gevorkian Theological Seminary of the Mother See of Holy Etchmiadzin, from which he graduated in 2000 and was ordained a Deacon.

2000-2001, he followed the “Governance Courses for Seminarians” program at the American University of Armenia.

From September to December 2001, he studied at the “Bossey” Ecumenical University of the World Council of Churches, Geneva, Switzerland.

In 2002, he was ordained a priest and studied at the Moscow Theological Academy of the Russian Orthodox Church until 2004, where he defended his thesis for the degree of Candidate of Theological Sciences on the topic “The Religious and Moral Views of St Gregory of Nareg”.

In 2004, he returned to the Mother See and taught the history of the Armenian Church at the Gevorkian Theological Seminary.

In 2006-2007, he studied at the Salesian Pontifical University in Rome.

From 2007 to the present, he has been the person in charge of the administrative and economic affairs of the Mother See and since 2009, he has held the position of Director of the Administrative and Economic Department of the Mother See.

The lecture concluded with words of praise and gratitude from Bishop Vardan followed by his closing prayer.

Thursday 29 May – A blessing ceremony and wreath-laying dedicated to the memory of the Armenian Genocide was organised by the Australian Institute for Holocaust and Genocide Studies before the Armenian Genocide Memorial at NSW Parliament House.

The blessing ceremony was conducted by the Reverend Fathers Avetis Hambardzumyan, Father Miuron Avedisian and Father Ashot Abrahamyan. Representatives of Armenian organisations as well as state figures were present, in particular, members of Parliament: Tim James MP, Charishma Kaliyanda MP, Nathan Hagarty MP, Stephen Lawrence MLC, Ro-

byn Preston MP, Jordan Lane MP and Jaqui Munro MLC.

After the ceremony, in the Parliament Hall, genocide scholar Professor Bruce Scates gave an impressive lecture on the topic ‘With Courage and Compassion: Anzac and Armenia’.

Ցաւակցազիր

Գերազնորի Տէր Վարդան Եպիսկոպոս
Նաւասարդեանը, Առաջնորդ Աւստրալիոյ եւ
Նոր Զելանտայի Հայոց Թեմին, Թեմական
Խորհուրդը եւ Փարոսի Խմբագրութիւնը իրենց
խորազգաց ցաւակցութիւնը կը յայտնեն Մայքըլ
եւ Սթիվըն Ճոնի եւ իրենց ընտանիքներուն
Իրենց հօր եւ մեծ հօր

Զաւէն Հէնրի Ճոնի

մահուան առիթով

Պարոն Հէնրի Ճոն գլխաւոր բարերար էր
Առաջնորդարանին, ինչպէս նաեւ՝ Առաջնորդարանի
Բարեկամ: Ան կը սիրէր Հայաստանեայց
Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին եւ կը քաջալերէր
անոր առաքելութիւնը: Իր եկեղեցասիրութիւնը իր
մէջ զարգացած էր փոքր տարիքէն, տակաւին
աշակերտ Կաղկայայի Հայոց Մարդասիրական
Ծեմարանին:

Հէնրի Ճոնին յիշատակը անմար պիտի մնայ:
Յիշատակն Արդարոյն Օրինութեամբ Եղիցի

In Sympathy

His Grace Bishop Vardan Navasardyan
Primate of the Armenian Diocese of Australia
and New Zealand with the Diocesan Council
and the Editorial of Paros extend their deepest
condolences to sons Michael and Stephen John
and families on the passing of their father
and grandfather

Zaven Henry John

Mr John was a founding benefactor of the
Diocesan Centre and a Friend of the Diocese
who loved and encouraged the mission of the
Armenian Church having developed his passion
from a young age when he was a student at the
Armenian College & Philanthropic Academy
in Kolkata.

His memory will never fade!
May his memory be blessed among the
righteous.

Parish News

WENTWORTHVILLE, SYDNEY Armenian Apostolic Church of Holy Trinity

Father Miuron.

Friday 2 May – To celebrate the month of the Virgin Mary, Reverend Father Miuron and parishioners offered prayers of praise to the Holy Mother of God, followed by Bible Studies conducted by

Sunday 4 May – The celebrant and homilist of the Divine Liturgy was Archpriest Reverend Father Bartevev Karakashian. May the Lord's blessings always be with Father Bartevev.

Friday 9 May – Before evening church prayers, during Bible Studies with ACYA in the hall, Father Miuron spoke about what the Old and New Testaments say about homosexuality.

On this day, Parish Councillors, ACLA and Yeretsgin Sbidag attended the ARS Arax Chapter's Mothers' Day event at the Panoyan Centre.

Saturday 10 May – Father Miuron accompanied by Parish Councillors accepted the invitation from the City of Ryde Mayor and participated in the 110th Anniversary Commemoration at Memorial Park Khatchkar in Meadowbank, to honour the memory of 1.5 million victims of the Armenian Genocide. On behalf of the Armenian Apostolic Church, Father Miuron conducted the religious ceremony.

Sunday 11 May – Father Miuron blessed the 18 stoles kindly donated by Haig and Nosheek

Ohanian and celebrated the Divine Liturgy delivering a sermon on "Red Sunday". Before the end of Holy Mass, he also blessed the new office of the Parish Council and the generous donors of its furniture, Mr and Mrs Kevork and Marina Tchaprastian. After Holy Mass, everyone enjoyed the Mothers' Day lunch prepared and served by the ACLA in the back courtyard.

Tuesday 13 May – Father Miuron, Yeretsgin and two Parish Councillors attended the Holy Resurrection Church organised event where Hayk Petrosyan presented Komitas.

Friday 17 May – At the request of some families, Father Miuron offered prayers at grave sites in Pinegrove Cemetery.

Wednesday 21 May – Father Miuron with the Parish Council and Gala Organising Committee members welcomed singer Hagop Mgrdichian and his organist Artashes Matevosyan at Sydney Airport.

Saturday 24 May – Holy Trinity Church held its Annual Charity Gala Dinner Dance at the Grand Paradiso reception lounge where renowned singer Hagop Mgrdichian entertained the guests who expressed their satisfaction for organising such a successful event

Sunday 25 May – Father Miuron celebrated the Divine Liturgy and delivered the day's relevant sermon.

The Holy Trinity Church Parish Council organised a get together evening with singer Hagop Mgrdichian, his organist Artashes Matevosyan and the Gala Organising Committee. Everyone enjoyed the evening and praised the ACLA for all the preparation.

Wednesday 28 May – Father Miuron accompanied by two Parish Councillors attended the Flag-Raising Ceremony organised by the City of Ryde Council at Putney to celebrate Armenia's First Republic Day, marking the anniversary of the establishment of the First Republic in 1918.

the Divine Liturgy on the occasion of the Feast of the Ascension. Later in the evening, he with two Parish Councillors accepted the ANC's invitation and participated in the Wreath-Laying ceremony and prayer at before NSW Parliament House's Armenian Genocide Memorial, followed by a commemorative lecture in the Preston Stanley Room by distinguished Guest Speaker Professor Bruce Scates.

Thursday 29 May – Father Miuron celebrated

Marie Claire Torossian

AUCKLAND NEW ZEALAND ST GREGORY THE ILLUMINATOR CHURCH

St. Gregory the Illuminator Armenian Church and the Armenian Society of New Zealand, in collaboration with the Armenian Missionary Association of Australia, jointly hosted the screening of the Historic Documentary “The Golden Chain of Mercy” in Auckland on **Wednesday 9 April**. This story is about New Zealander and Australian heroes and ordinary people who did extraordinary deeds, who responded to the desperate screams of Armenian, Greek, and Assyrian people who were subjected to genocide and extended the “golden chain of mercy” ring by ring all over the world.

Rev. Dr. Krikor Youmshajekian, AMA Australia President/CEO, and Dr Maria Armoudian,

Associate Professor in politics and international relations at the University of Auckland, were present and gave their introductory comments. The screening was attended by more than 80 people from various backgrounds, including Armenians and non-Armenians, and was very well received.

The Armenian community in New Zealand commemorated the 110th anniversary of the Armenian Genocide on **Tuesday 22 April**. The commemoration was held at the Meadowood Community Centre on the North Shore of Auckland and included prayers and lighting of candles at the side of the Armenian Alphabet Stone.

The Armenian community in Auckland was deeply saddened by the passing of late Deacon Margos Iskenderian in

early May. His passing is a huge loss not only to his family and friends near and far but also to the Armenian community in Auckland at large. His service and devotion to the Armenian Church span over almost six decades, and his knowledge, talent and unwavering devotion was instrumental in establishing the Armenian Church choir in Auckland, which he proudly named Zvartnots, in the late 1990s. May his lovely soul rest in eternal peace.

Reverend Father Avetis Hambardzumyan, Pastor of the Armenian Church of Holy Resurrection of Sydney, and Deacon Vartan Elmasian arrived in Auckland to conduct the funeral of Ms Angele Mihranian.

On the evening of **Saturday 24 May**, the Reverend Father celebrated the Divine Liturgy and delivered the sermon at St John the Baptist Anglican Church, accompanied by the organist and choir master Deacon Vartan, with the participation of members of the Zvartnots Choir.

Deacon Nishan Basmajian and censor bearer Hagop Yeldejian served the Altar. Father Avetis' sermon concerned the Resurrection of Christ, given that the Resurrection Liturgy was not held in Auckland in April on Easter Day.

A light supper was served at the end of the Mass.

The guests returned to Sydney early on the morning of Sunday 25 May.

Zaven Panossian

Ցաւակցագիր

Քերաշնորհ Տէր Վարդան Եպիսկոպոս
Նաւասարդեան, Առաջնորդ Աւստրալիոյ եւ
Նոր Զելանդիոյ Հայոց Թեմին, Թեմական
Խորհուրդը եւ Փարոսի Խմբագրութիւնը իրենց
խորագգաց ցաւակցութիւնը կը յայտնեն
Փրոֆէսոր եւ Տիկին Արամ եւ Շէրի Մինասեանին
եւ ընտանիքին ինչպէս նաեւ Տէր եւ Տիկին Վահան
եւ Լորա Պաթմանեաններուն եւ ընտանիքին իրենց
մօր, կէտուր մօր, եւ մեծ մօր

Տիկին Էլիզապէթ Մինասեանի

մահուան առիթով:

Տիկին Մինասեան ամէն ճիգ ի գործ դրաւ իր
ընտանիքին եւ շրջապատին մէջ ներարկելու
գիտակցութիւնն ու սէրը համդէպ ուսումին,
մշակոյթին եւ երաժշտութեան, եւ այդ նպատակով
հիմնեց Էլիզ Մինասեան Կրթական Նպաստը

Յիշատակն Արդարոյն Օրհնութեամբ Եղիցի

In Sympathy

His Grace Bishop Vardan Navasardyan
Primate of the Armenian Diocese of
Australia and New Zealand with the
Diocesan Council and the Editorial of Paros
extend their deepest condolences to Friends of
the Diocese Professor and Mrs Aram and Shery
Minasian and family as well as to
Mr and Dr Vahan and Laura Batmanian and
family on the passing of their mother,
mother-in-law and grandmother

Mrs Elizabeth Minasian

Mrs Minasian was a distinguished lady who
instilled values of higher education.
She encouraged future generations of
Armenian youth to strive for academic
university studies through the establishment
of the Elise Minasian Scholarship.
Blessed be her memory among the righteous.

Thank You to
Dr & Mrs
Artin & Maro Jebejian
for their ongoing support &
sponsorship of Paros

Sermon of World Council of Churches General Secretary Rev Prof Dr Jerry Pillay on the First Ecumenical Council of 325 in Nicaea

On 20 May 2025 the Christian world celebrated the 1700th anniversary of the Nicene Creed. This marks the anniversary of the Council of Nicaea, the first Ecumenical Council, held in 325 AD, where the Nicene Creed, a statement of Christian faith, was first formulated.

As you know, this year we celebrate 1700 years of the first Ecumenical Council in Nicaea. It is thus appropriate to speak about Christian unity and more specifically about the need to express visible Christian unity in the world. I am so glad to see different churches gather here together in fellowship and prayer.

Sometime back, when there were conflicts among Roman Catholics and Protestants in Ireland a Protestant Chaplain went to a hospital to visit some of the injured parishioners. The nurse said to the Chaplain to please wait a little, while she attended to patients and then she will introduce him to the Protestant patients. Seeing that she was taking too long, the Chaplain went on his own. As he was leaving, the nurse returned and offered to take him through, but he responded that he had already done his visits. To which the nurse asked, “And how did you know who was Protestant and who was Roman Catholic?” The Chaplain said, “Well, that was easy, when I went to a bed, where it said P I stopped, spoke and prayed with the patient and where it said RC I nodded and passed by.” The nurse smiled and replied, “But Reverend, P means porridge and RC stands for Rice Crispies.”

This simple and yet true story puts into question the emphasis and differences we make about denominational and confessional identities. While these may be important to some, and we shouldn't be dismissive of that, yet we must ask if it is the core of our Christian calling. The Apostle Paul in Ephesians 4 seems to indicate that Christ is the foundation of the Christian faith and not the distinctive elements of differences we have created. Our identity is in Christ and not in our confessional identities in as much as that may be valuable to us. I wonder if Paul meant that as the “prisoner of the Lord” he was making it clear that he was not a prisoner of the church.

The Apostle Paul speaks very strongly about Christian unity in Ephesians 4:1-6. He implores us to “make every effort to keep the unity of the Spirit through the bond of peace.” He then proceeds to remind us that “There is one body and one Spirit –just as you were called to one hope when you were called – one Lord, one faith, one baptism; one God and Father of all, who is over all and through all and in all.”

The Apostle in these verses reminds us that we are called to unity. Unity is God's gift to us. Unity is not uniformity but oneness and togetherness as we proclaim Jesus Christ to the world. A broken and divided church does not have a message to an already broken and divided world, especially if it does not exemplify and practise what it preaches.

The Apostle Paul in verses 2 and 3 links Christian calling to Christian character. He says: “Be completely humble and gentle”, note not partially but completely. “Be patient, bearing with one another in love.” These are the characteristics that enable us to keep the unity and remain faithful to our calling to unity. The spirit in which we listen to one another is important. Paul tells us that it must be with humility, gentleness, patience and love. These are the characteristics that help us to navigate through differences and preserve the unity that is necessary.

Admittedly, every family has its challenges with disagreements, likes, views, preferences and desires but they are still a family. The church is no different. Therefore, at all costs we must make every effort to keep the unity of the Spirit through the bond of peace, says the Apostle Paul.

Reference to the Spirit here reinforces the idea that we cannot keep the unity by ourselves. We need the Spirit's presence. The self is always desirous of conflict and disunity, but the Spirit gives us the fruit of humility, gentleness, patience, and love to bear with one another. In verse 4, Paul also states something very powerful. We keep the unity of the Spirit through the bond of peace. Peace is not the absence of conflict and disagreements but the desire to walk in the spirit of unity.

My Church in South Africa, the Uniting Presbyterian Church in Southern Africa, came into a union of two churches in 1999. Unfortunately, two years later the Union faced serious challenges. At the Union, eight Associations for Women, Men, Youth and Young Women joined to become four. However, it soon became apparent that it was not working. This then led to the establishment of another four groups going back to the original eight. The problem was that you had a Union in theory but not in practise. The UPSCA appointed me to bring the eight Associations back into four. This was a rather difficult task, impossible by the conclusions of many. To cut a long story short, after 15 long years the eight Associations became four again in 2019. It was a miracle! The unity of the church was restored. All things are possible with God!

Jesus prayed for the unity of believers in John 17. I know that while many people continue to yearn, pray and work for visible Christian unity some have become disenchanted and despondent on the journey, believing that such is a far fetch dream and further from reality as we encounter many challenges. Too many churches today are giving into splits and fragmentation on grounds of doctrine, theology, socio-ethical issues, money, personalities, Christian nationalism and fundamentalism. Some say, "We can never have unity or be in the same church anymore because we have such great differences, especially these days on the issue of human sexuality.

Personally, I believe that we must never stop praying and walking and working together for Christian unity. We need to affirm and deepen the desire for Christian unity knowing that this is what Jesus prayed for in John 17:21. Unity is a gift already given to us to appropriate in Christ, unity is not uniformity and, more so, a broken and suffering world needs Christians working together towards reconciliation, justice and peace. Our inability to live up to the calling of visible Christian unity should not diminish or blur the ultimate vision. Let us continue to pray and work together so that the world may believe! Whatever the challenges we may face in preserving the unity of fellowship as Christians we must not fixate on what separates us but on Christ who unites us and calls us to have unity in our witness to the world. Christian unity matters!

Whether we understand unity as spiritual, relational, organic or common purpose or mission, what matters most is that we are called to pray, walk and witness together so that the world may believe that Jesus is the Christ, the son of the living God and in believing in Him they may have eternal life.

This year of the Nicaea celebration is important for Christians to seize the opportunity to work together, to show the world that we are together, made one in Jesus our Lord who holds us all together in love. What the world needs today is love. What a powerful witness that would be in the world, and especially in a world broken by greed, wars, conflicts and a climate catastrophe?

Paul stresses in Ephesians 4 the need for the unity of the body of Christ. He calls the church to unity stating that this is what Christ calls the church into as it serves him in the world. Paul outlines the Christian living by showing how Christians ought to live in the world. He calls us to be the one body as we live the one faith, baptism, Lord, God of all, and one Spirit.

The question is: Are we willing to follow Jesus? May this be our desire and intention as we share Christ's love and hope in a troubled and suffering world.

Rev. Prof. Dr Jerry Pillay
General Secretary
World Council of Churches

PLANT YOUR LEGACY ON THE TREE OF LIFE

FRIENDS OF THE DIOCESE *Sharing the Spirit of Endowment*

The Friends of the Diocese Program has been established to ensure the Diocese has sufficient operating funds to maintain and sustain its programs which include outreach to mission parishes, Christian education, youth initiatives, community-building, and ecumenical relations.

The Program welcomes endowments, a promise to commit an annual amount to support the work of the Diocese. This commitment demonstrates you care passionately about our Armenian Apostolic Church and the Diocese's leadership role in our community.

As a Friend of the Diocese we invite you to join us on various occasions at the Diocesan Centre so together with like-minded heads and hearts we can share reports and discuss the path of the Diocese.

Join us on the 'Tree of Life Cross' in the foyer to give life and purpose to this beautiful building as a Friend of the Diocesan Centre.

Friends of the Diocese Program

Golden Leaf \$5,000 p.a.

Silver Leaf \$2,000 p.a.

Bronze Leaf \$1,000 p.a.

Supporter \$ 500 p.a.

Contact:

Nishan Basmajian

diocese@armenian.com.au

+61-2-9161 4000

ARARAT CULTURAL CENTRE ANNOUNCEMENT

Dear Ararat followers, friends and all

**We are very happy to announce that the Ararat Centre
will be open on Sunday 8th June from 12.30pm
(and afterwards every second Sunday of the month) for lunch ,
backgammon, competitions, raffles and many other games.**

Coffee, tea and sweets will also be served.

There will be lots of prizes and giveaways.

**On the opening day of 8th June 2025, lunch will be
home made traditional Armenian Mante and salad.**

Entry is \$25 for adults \$15 under 12 years.

**If you require a table for more than 5 people, please book
in advance by calling Silva or Hilda below.**

**For more information please call
Silva 0432201991 or Hilda 0416232171**

PRAYER FOR CHRISTIAN UNITY

COMMEMORATING THE 1700TH ANNIVERSARY OF THE NICENE CREED

AND FUNDRAISING DINNER

Invitation

St Anthony & St Paul
Coptic Orthodox Church

Address: 29 Bolton St
Guildford, NSW 2161

13 JUNE 2025

Prayers at 5.30 PM
Meal at 7.00 PM

Ticket price : \$70 for adult, for children <12 year : \$40

To book your tickets please click this link or
scan the QR code
(<https://www.trybooking.com/DAZAQ>)

Enquiries to: gensec@nswec.org.au
tel: 0412 421 678

ARARAT CULTURAL CENTRE
Presents

CHRISTMAS

In July

3 Grattan Crescent, Frenchs Forest NSW 2086

12TH JULY 2025 6:30PM

ADULTS - \$80.00 KIDS - \$40.00

Includes three course meal, Drinks and
Entertainment

**FOR ALL BOOKING ENQUIRES
PLEASE CONTACT:**

HILDA KERKYASHARIAN 0416 232 171

RITA KEOSSEIAN 0400 313 179

NAHABET HACADURIAN 0401 868 911

MOTHER SEE OF HOLY ETCHMIADZIN
KAREKIN I EDUCATIONAL CENTER

BY THE BLESSINGS OF HIS
HOLINESS KAREKIN II SUPREME
PATRIARCH AND CATHOLICOS OF
ALL ARMENIANS

ArmEssence

Educational Summer Courses for the Youth

Dates
for two programs
June 02-20 and
July 01-18, 2025

IMMERSION IN:

- Armenian Language
- History of Armenia
- Armenian Christian Faith

HIGHLIGHTS

- Meeting with His Holiness
- Visit to holy shrines
- Visits to cultural centers
- Youth Activities and free time in Yerevan

To sign up for further information write to:
k1center23@gmail.com
or contact your parish or diocesan office

SCAN FOR VIDEO TOUR

PERFECT FOR PARTIES,
FUNCTIONS, LECTURES
& CLASSES

ARARAT CULTURAL CENTRE

- Newly Upgraded Hall
- Seats 120 People
- Full Commercial Kitchen
- Outdoor Entertainment Area
- Multimedia System
- Men's and Women's Bathrooms
- Air Conditioning
- Free Parking
- Hall Area 190m²

3 GRATTAN CRES, FRENCHS FOREST NSW 2086

FOR ALL ENQUIRES PLEASE CONTACT:

EMAIL: ARARATCULTURALCENTRE@GMAILCOM

PHONE: 0401 868 911

ARMENIAN COMMUNITY WELFARE CENTRE

We provide a range of services that cater to various demographic groups in the community.

Some of our services are funded by the Department of Health under the Commonwealth Home Support Programme CHSP.

ACWC is a Not-for-Profit Organisation and a Public Benevolent Institution and has endorsement as a deductible gift recipient.

CONTACT

02 9419 6394
0402 818 421

welfare@armenian.com.au
www.armenianwelfare.com.au
i @ACWCNSW

10 Macquarie Street,
Chatswood NSW 2067

SOCIAL SUPPORT GROUP

This support is provided to people aged 65+, these structured activities are provided in a group-based environment and designed to develop, maintain and support social interaction and independent living.

*Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday
9:30am to 1:30 pm Edgarian Hall, Chatswood.*

*Monday and Friday 9:30am to 1:30 pm
Batmanian Hall, Wentworthville.*

Group Excursions

SOCIAL SUPPORT INDIVIDUAL

This assistance is provided to frail aged individuals or couples aged 65+, either in the home or while accessing community services.

Services include:

- visiting services
- telephone and web-based monitoring
- accompanied activities.

CENTRE BASED RESPITE

This care is available to CHSP clients aged 65+. This service benefits the client's carer through providing supervision and assistance to the frail older client. The carer may or may not be present during the delivery of the service.

DOMESTIC ASSISTANCE

Domestic Assistance is normally provided in the home and refers to:

- general house cleaning
- linen services
- unaccompanied shopping (delivered to home).

TRANSPORT SERVICES

Direct transport services where the trip is provided by a worker or a volunteer.

MEALS SERVICES

Meals prepared and delivered to the client's home.

FLEXIBLE RESPITE

To support and maintain care relationships between carers and clients, through providing quality respite care for frail aged people, so that the carers can take a break.

REFERRAL SERVICES

We assist with referrals to My Aged Care and support you with the application and assessment processes.

WOMEN'S GROUP

Our Women's Group is for all participants who would like to strengthen social connectedness, make new friendships, establish networks and foster personal development.

Friends of the Diocese

Archbishop Haigazoun Najarian
Mr & Mrs Zaven Henry & Crista John
Mr & Mrs Sarkis & Alice Der Bedrossian
Mr & Mrs Kevork & Marina Tchaprazian
Dr & Mrs Artin & Maro Jebejian
Mr & Mrs John & Taleen Marcarian
Mr & Mrs Stepan & Hilda Kerkyasharian
Mr & Mrs Garo & Maral Simonian
Mr & Mrs Aris & Anahid Eevanian
Mr & Mrs Allan & Margaret Grigor
Kharadjian Family
Holy Resurrection Church

Dr & Mrs Garo & Laura Artinian
Mr John Nazarian
Mr & Mrs Hagop & Seta Der Tateossian
Mr & Mrs Kevork & Anne Gharibian

Mr & Mrs Diran & Virginia Vahratian
Mrs Ello Meguerditchian,
Alexander & Robert Yaghljian Family
Mr & Mrs Armen & Karine Baghdasaryan
Mr & Mrs Michael & Helen Carapiet
Mr & Mrs Hagop & Salpy Yeldejian
Prof & Mrs Aram & Shery Minasian
Mr & Mrs Hayrig & Hanriet Andriasian
Mr & Mrs Hovig & Mirna Barsoumian
Mr & Mrs Movses & Lilit Injejian
Mr & Mrs Jack & Rita Nercessian
Mrs Vartiter Nercessian

Dr & Mrs Assadour & Gracy Ekmejian
Mr & Mrs Vicken & Arsho Kalloghlian
Mr & Mrs Zaven & Marianne Yaghljian
Mr & Mrs Gevik & Shoghik Avetian
Mr & Mrs Jack & Mary Terzian
Mr & Mrs Greg & Janet Kouchkrian
Mrs Maro Sarkissian
Mrs Makrouhi Kortian

& Our Anonymous Donor Friends

EM Funerals

Serving the Armenian community with dignity, compassion & excellence

We will always answer your call to help

Ello Meguerditchian

m | 0405 675 571

ph | 1300 076 100

e | ello@emfunerals.com.au

Office address (by appointment)

Suite 7, Level 1,
174 Willoughby Road
Naremburn NSW 2065

Սիտնիի Բայ զարգուի կողմէ ճանչցուած Էլո Մկրտիչեանը պատրաստ է լաւագոյն
օգտակար հանդիսանալու թաղմանական ամբողջական ծառայութեան տպասարկութեան

Personalised, professional service • Burial or cremation services • Complimentary concierge service
Repatriation of remains • Fluent in English and Armenian languages • All cultures

For your peace of mind, ask about our Pre-Paid Funerals*

3 years interest-free payment plan available

*For funeral services only, burial plots not included

emfunerals.com.au

Classique
SWISS WATCHES SINCE 1967

ClassiqueWatches.com

SGA
SAMS GROUP

Going somewhere?
camerahouse
is your destination.

Passport Photos.
FLY INTO THE DRONE ZONE!
WE'VE GOT MEMORY, POWER, CAMERA BAGS & BINOCULARS FOR YOUR NEXT TRIP
GET THE RIGHT ACTION GEAR FOR YOUR HOLIDAY!
PRINT SERVICES
ASK US ABOUT VIDEO LIGHTING LENSES & AUDIO
RENT IT OR ZIP IT
ASK THE EXPERTS

Shop 419 Westfield Warringah Mall Shopping Centre,
Brookvale NSW 2100 PHONE: (02) 9907 1955

camerahouse